

Ola Kadefors

Visten vid vatten

Lämningar från mesolitikum, neolitikum och bronsåldern

ARKEOLOGISKA RAPPORTER FRÅN HALLANDS LÄNSMUSEER 2014:2

KULTURMILJÖ
HALLAND

KULTURMILJÖ
HALLAND

Hallands Länsmuseum, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2014

Arkeologisk undersökning 2011

Framsida: Arkeolog Carl Persson tidigt en frostnupen morgon. Foto: Ola Kadefors. (Fotonr. 2014-7-6).

Baksida: En "rimfrostat" härd. Foto: Ola Kadefors. (Fotonr. 2014-7-7).

Layout: A. Andersson.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet.

Ärende nr ms2006/02316.

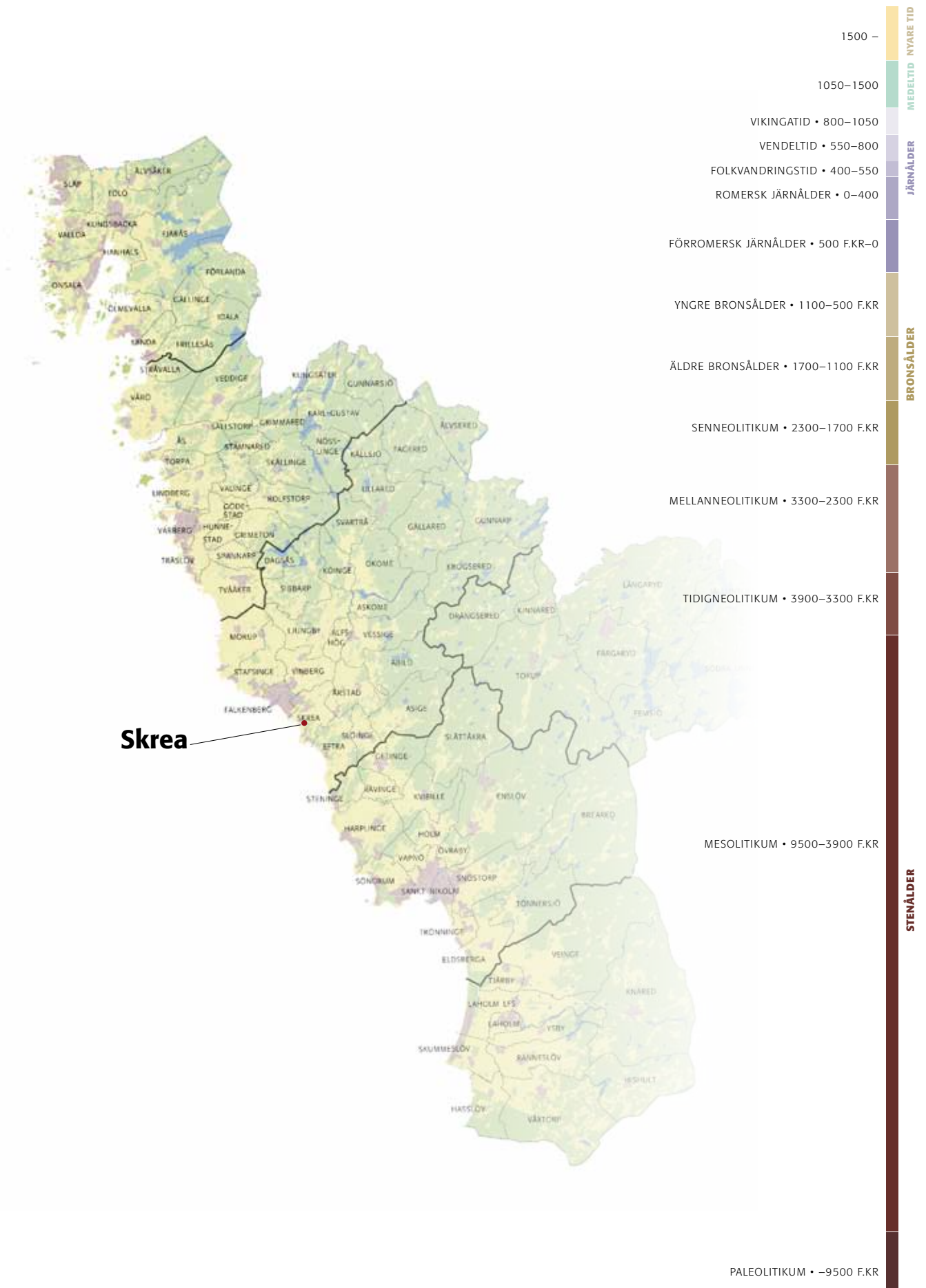
ISSN 1400/8750

ISRN HM-UV-R--14/2-SE

VISTEN VID VATTEN

ARKEOLOGISKA RAPPORTER FRÅN HALLANDS LÄNSMUSEER 2014:2
ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING 2011

Innehåll

Inledning	5
Topografi och fornlämningsmiljö	6
Frågeställning	8
Metod	8
Områdesbeskrivning	8
Undersökningsresultat	9
Stolphål och stolphålskonstruktioner	11
Rännor	18
Gropar och kokgropar	19
Härdar	21
Fynd	23
Makrofossil, vedart och ¹⁴ C-dateringar	25
Slutsats	25
Tekniska och administrativa uppgifter.	27
Referenser	27

Bilagor	28
Bilaga 1 Anläggningstabell	
Bilaga 2 Fyndtabell	
Bilaga 3 Anläggningsplan	
Bilaga 4 ¹⁴ C-dateringar <i>Göran Possnert, Uppsala Universitet</i>	
Bilaga 5 Makroprover <i>Mats Regnell</i>	
Bilaga 6 Ritningsförteckning och ritningar	

Visten vid vatten

Inledning

Med anledning av en planerad bostadsbebyggelse har Kulturmiljö Halland utfört en särskild arkeologisk undersökning av RAÄ 204 i Skrea sn i enlighet med länsstyrelsebeslut 431-3950-11.

Undersökningen utfördes i oktober - november 2012. Undersökningen utfördes i förhållandevis klart, kallt väder. En försvårande omständighet är att undersökningsområdet ligger på nordsidan om ett trädbevuxet bergsparti, vilket gjorde att området låg i skugga en stor del av förmiddagen. Detta medförde att frosten släppte först vid middagstid.

Undersökningsområdet har tidigare underkastats en utredning 1998 av fastigheten RAÄ Skrea 8:5. Vid denna utredning konstaterade att området innehöll spridda anläggningar (Nicklasson 1997 och 1998). Med denna utredning som bakgrund utfördes 2005 en arkeologisk förundersökning av fastigheten. Förundersökningen kunde dock konstatera att huvuddelen av fastigheten ej

Figur 1. Översikt 1:100 000

innehöll några fornlämningar, samt att större delen av den var för sank för att lämpa sig som boställe. Under förundersökningen påträffades dock lämningar på en del av ytan. Detta område låg i den sydöstra delen av fastigheten och bedömdes då var ca 4000 m² stort (Wranning 2006). Vid förundersökningen daterades 3 kokgropar till mellersta bronsåldern, varvid det då konkluderades att lämningen var från bronsåldern. Efter avslutad slutundersökning kan konstateras att lämningen utöver lämningar från bronsålder också innehåll spår av aktiviteter från senmesolitikum och neolitikum.

Topografi och fornlämningsmiljö

Undersökningsområdet utgörs av sandig betesmark mellan två mindre skogsbevuxna bergspartier, vilket bildar en mindre dalgång som sluttar mot sydväst. Öster om undersökningsområdet sluttar betesmarken mellan bergsryggarna svagt uppåt och avslutas där kanten på Mannaberg börjar. Betesmarken i den här riktningen är tämligen sumpig och blöt och centralt genom dessa marker löper en kulverterad bäck. Väster om undersökningsområdet öppnar sig landskapet med betes- och odlingsmark närmast. Här finns också ett äldre grustag. Ytterligare en bit närmare havet i väster breder strandängar ut sig.

Den i området vanligast förekommande fornlämningstypen är gravar i form av stensättningar, vilka finns utmed bergskammarna söder om undersökningsområdet och tämligen rikligt uppe på Mannaberg på dess östra sida. En osäker stensättning finns även som enda kända lämning mellan undersökningsområdet och havet i västlig riktning. I en något vidare radie utifrån undersökningsområdet har på senare tid ett antal arkeologiska undersökningar utförts, vars status är i olika skeden av den antikvariska undersökningsprocessen. Direkt sydväst om undersökningsområdet utförde Kulturmiljö Halland en arkeologisk utredning hösten 2011 (Kadefors & Persson 2012) varvid omfattande lämningar från framförallt mesolitikum kunde konstateras. Vidare förundersöktes detta område under hösten 2012. Vid denna förundersökning konstaterades att det fanns rikliga mängder med boplatslämningar i direkt söder om till den nu undersökta ytan. Här påträffades också ett fyndmaterial i form av flinta och keramik. Något längre bort, där terrängen övergick i en kraftig sluttning, övergick lämningen till att i huvudsak bestå av en omfattande mesolitisk boplatz med ett mycket stort fyndmaterial (Kadefors 2013).

Även i en vidare radie från RAÄ 204 har flera fornlämningar undersökts på senare år. Under 2011 förundersöktes RAÄ 238 Skrea sn av Riksantikvarieämbetet UV väst, en plats med lämningar från neolitikum och bronsåldern, som är

Figur 2. RAÄ 204 samt närliggande fornlämningar. 1:10 000

belägen ca 750 m öster om RAÄ 204 (Nordin, 2012). Under hösten 2012 undersökte Kulturmiljö Halland dels RAÄ 210, en plats med lämningar från medeltid och bronsålder, samt RAÄ 225, en plats innehållande en boplats från medeltid samt en grav- och kultplats från förromersk järnålder. Dessa lokaler ligger 1,5 och 2 km nordöst om RAÄ 204. Ingen av dessa platser är ännu publicerade.

Frågeställning

Utifrån undersökningresultatet från förundersökningen baseras frågeställningen på att närmare studera de kustnära boplatslämningarna från bronsåldern. Undersökningen syftar även till att klargöra vad boplaten representerar. Är platsen en boplat i klassisk mening eller är det frågan om ett tillfälligt viste som utnyttjats under en kortare period eller under säsongartade omständigheter? Då boplaten är belägen i en topografiskt avgränsad miljö som ej är vanlig i boplatssammanhang, inklämd mellan nordsidan av ett bergsparti och en våtmark, är det av övergripande intresse att studera vad boplaten egentligen representerar. Vad som därtill är av intresse är om lämningarna på platsen är del av ett verksamhetsmönster som sträcker sig över flera tidsåldrar.

Metod

Området ytavbanades med hjälp av en bandgående grävmaskin. Avbaningsarbetet försvårades av att området i sin sydvästra del var tämligen starkt sluttande, varför avbaningen här blev komplicerad. Det övriga undersökningsområdet schaktades därefter utan större problem.

Undersökningsområdet inmättes med totalstation och lämningen dokumenterades i dokumentationssystemet Intrasis.

Områdesbeskrivning

Undersökningsområdet visade sig begränsas utmed sin nordvästra sida av en våtmark. Anläggningsbeståndet avtog också så snart markmiljön blev våtare. Även mot nordost avgränsades området med en förändring av markmiljön då sanden successivt övergår mot silt. Direkt söder om undersökningsområdet begränsades ytan av ett bergsparti, en utlöpare från Mannaberg.

Undersökningsområdets högsta punkt ligger i södra delen av området, där området sluttar tämligen brant mot norr. I detta område, som bedöms vara olämpligt för normal bosättning, fanns några spridda anläggningar i huvudsak i form av härdar och stolphål.

Centralt på ytan finns ett område som innehåller rikligt med anläggningar. Till övervägande delen utgörs dessa av stolphål men där finns också stora kokgropar, härdar och gropar. Tre lagerrester kunde också här konstateras. I detta område var markmiljön bestående av fin grusig sand och således väl lämpad såsom boplatssyta även om området möjligen är lite väl begränsat mellan bergspartiet direkt söder om undersökningsområdet och våtmarken i norr.

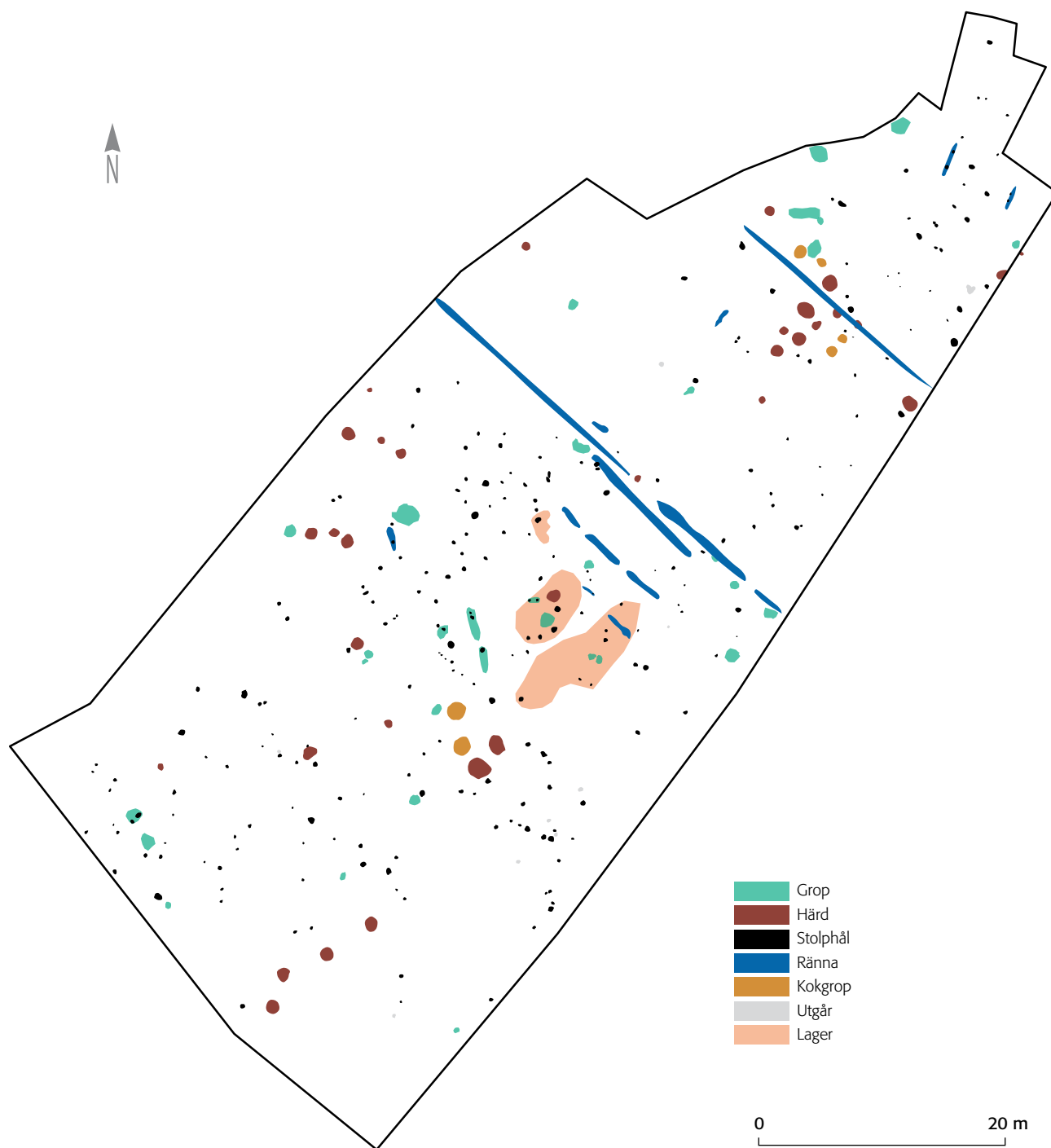
Figur 3. Undersökningsområdet i morgonsol. Området ligger på norrsidan om en bergsknalle med branta sidor. Foto Ola Kadefors. (Fotonr. 2014-7-3)

Undersökningsresultat

Undersökningsområdet innehöll ett förhållandevis stort anläggningsbestånd med totalt 365 inmätta anläggningar fördelade på en yta på drygt 3300 m² (anläggningsfördelning, se tabell 1). Därtill inmättes 10 objekt som senare utgick. Sett till anläggningsbeståndet utgjordes fornlämningen av typiska boplatslämningar. Huvuddelen av anläggningarna koncentrerades till den centrala delen av undersökningsområdet. I detta område påträffades också den absoluta lejonparten av alla fynd.

Tabell 1. Anläggningslista

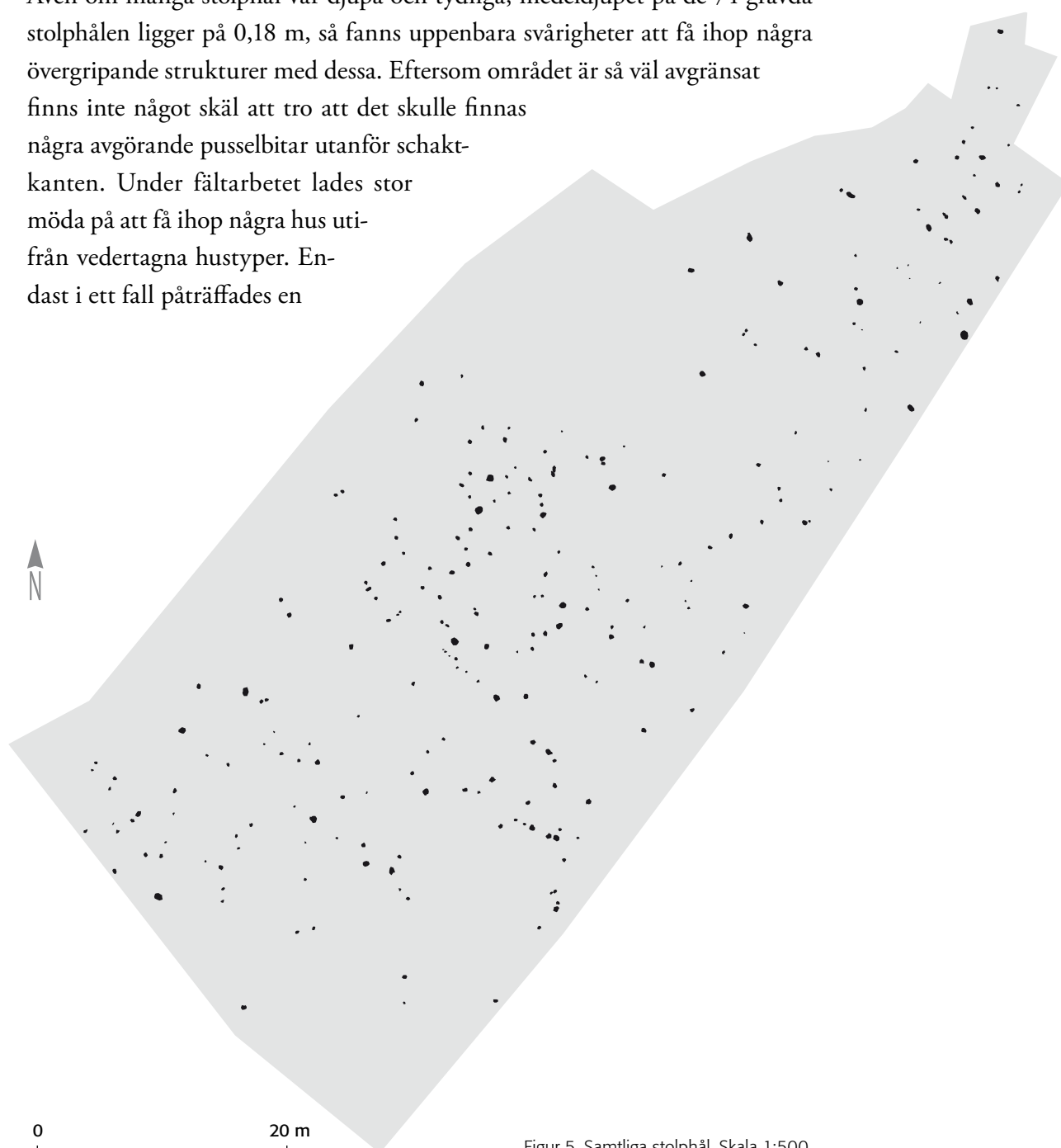
Anl Typ	Antal
Stolphål	250
Grop	34
Härd	33
Kokgrop	6
Lager	3
Ränna	15
Totalt	341

Figur 4. Alla anläggningar. Skala 1:500.

Stolphål och stolphålskonstruktioner

250 av de 341 anläggningarna utgjordes av stolphål. I huvudsak koncentrerades dessa till de centrala och södra delarna av ytan. Stolphålens karaktär var i stort snarlika över hela ytan med en fyllning av brun sand med olika variationer av humösitet. Dock befanns en övervägande mängd ha en hög grad av urlakning, medan endast ett fåtal av stolphålen hade en kraftigt stolphålsfärg. Även om många stolphål var djupa och tydliga, medeldjupet på de 74 grävda stolphålen ligger på 0,18 m, så fanns uppenbara svårigheter att få ihop några övergripande strukturer med dessa. Eftersom området är så väl avgränsat finns inte något skäl att tro att det skulle finnas några avgörande pusselbitar utanför schaktkanten. Under fältarbetet lades stor möda på att få ihop några hus utifrån vedertagna hustyper. Endast i ett fall påträffades en

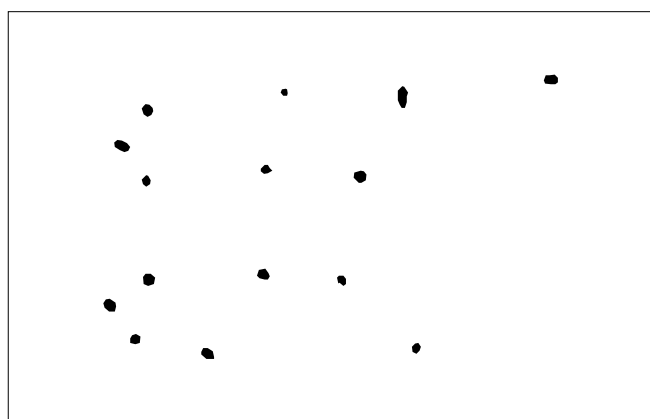
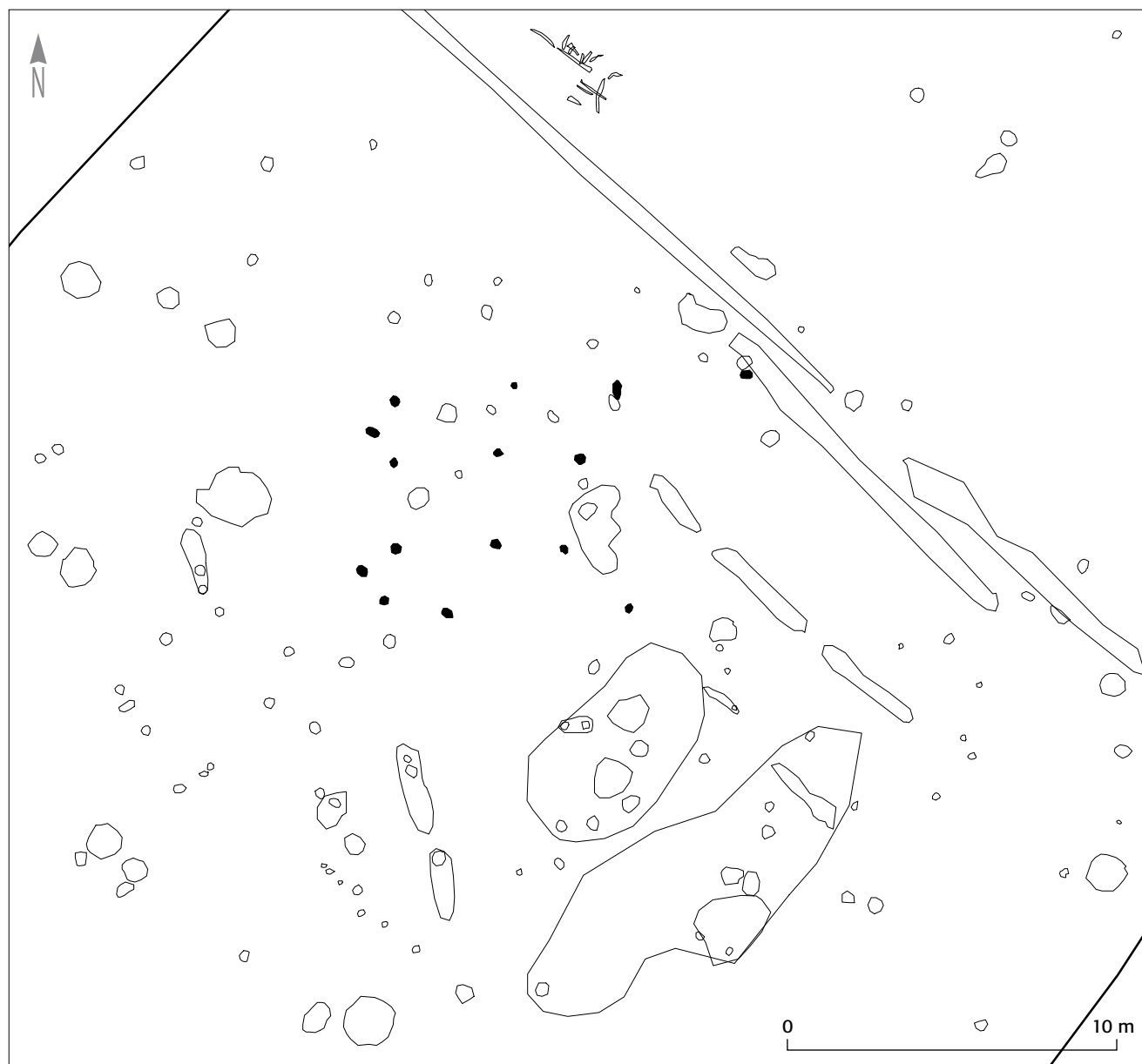
Figur 5. Samtliga stolphål. Skala 1:500.

konstruktion som möjligen är resterna av ett bostadshus. Då förundersökningens tre dateringar tämligen samstämmigt placerat sig i mellersta bronsåldern (Wranning 2006) förutsattes att huvuddelen av lämningarna på platsen skulle ha den dateringen. Därför eftersöktes till en början i huvudsak treskeppiga hus i östvästlig riktning, såsom hus från mellersta bronsålder i huvudsak plägar ligga. Även om ett flertal olika varianter av huskroppar prövades var det endast en som eventuellt är en huslämning i benämningen bostadshus. Utöver denna enda huslämning kan det även spekuleras i om ytterligare en större konstruktion finns på platsen. Denna byggnad utgör eventuellt är resterna ett vindskydd eller annan skyddande byggnad.

Hus 1

Typ:	Tvåskeppigt
Form:	Rak
Orientering:	Ö – V
Längd:	> 12 meter
Bredd:	7 meter
Takbärande stolpar:	6
Bockbredd:	2,4; 2,5; 2,5
Antal bockpar:	3
Spann mellan takbärande bockpar från väst:	2,6; 2,8; 2,8
Vägglinje:	9 Stolphål
Ingång:	-
Fynd:	-
Makrofossil:	-
¹⁴ C-analys:	-
Datering:	-

Hus 1 utgörs av totalt tre bockpar och glesa vägglinjer på såväl norr- som sydsidan om huset. Avståndet mellan de första bockparet i väster är drygt 3 meter, medan avståndet mellan paret i öster endast är 2,5 meter. Avståndet mellan takbärande stolpar och vägglinjen är utmed både den södra som den norra sidan kring 2 meter. I husets västra sida anar man ett naturligt avslut då vägarna kröker in och bildar en gavel. I den östra sidan är dock huset helt försvunnet efter det tredje bockparet. Man kan naturligtvis spekulera i om det alls varit längre eller om tar slut där. Huset skulle då vara drygt 11 meter långt räknat på den norra vägglinjen. Det abrupta slutet på huskroppen kan ej förklaras med förändringar i markmiljön eller dylikt. Vi får låta oss nöja med att vi inte har lyckats nå klarhet i frågan.

Figur 6. Hus 1, skala 1: 200.

Stolpkonstruktion 2

Typ:	-
Form:	Rektangulär
Orientering:	-
Längd:	20 meter
Bredd:	17 meter
Takbärande stolpar:	-
Spann mellan takbärande bockpar från väst:	-
Vägglinje:	23
Ingång:	-
Fynd:	-
Makrofossil:	-
Datering: -	
14C-analys: -	

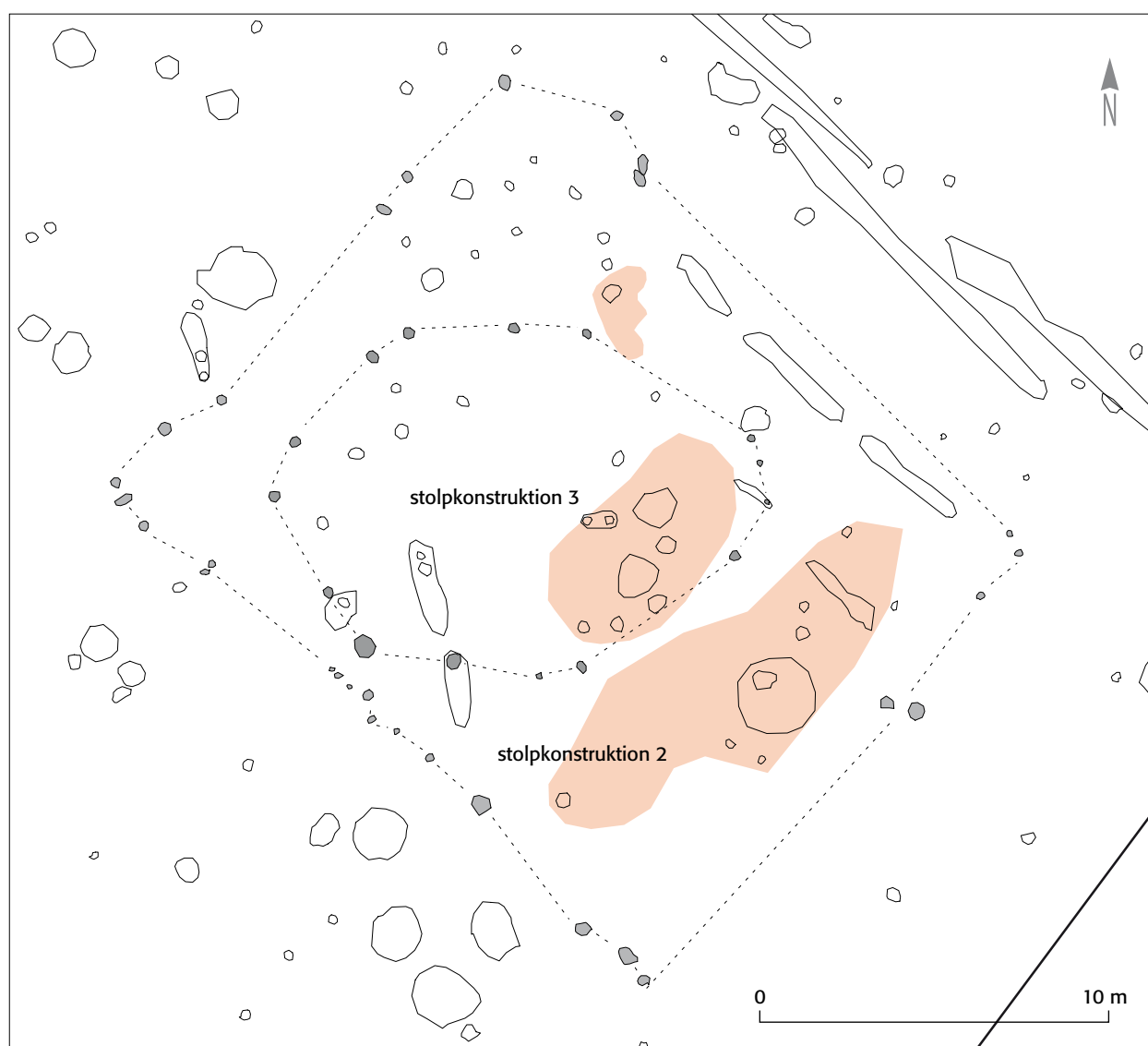
Stolpkonstruktion 2 är en något spekulativ konstruktion. Huset är ej något hus i klassisk mening utan utgörs av resterna av en större konstruktion av okänd karaktär. Stolphålskonstruktion 2 bestod av 23 stolphål, var ca 20 x 17 m stor och av rektangulärform. Sannolikt är stolphålskonstruktion 2 ett vindskydd eller en mindre hägnad av något slag. Utifrån det befintliga materialet, såväl anläggningar som närliggande fynd, kan dock ingen övergripande tolkning göras.

Stolphålskonstruktion 3

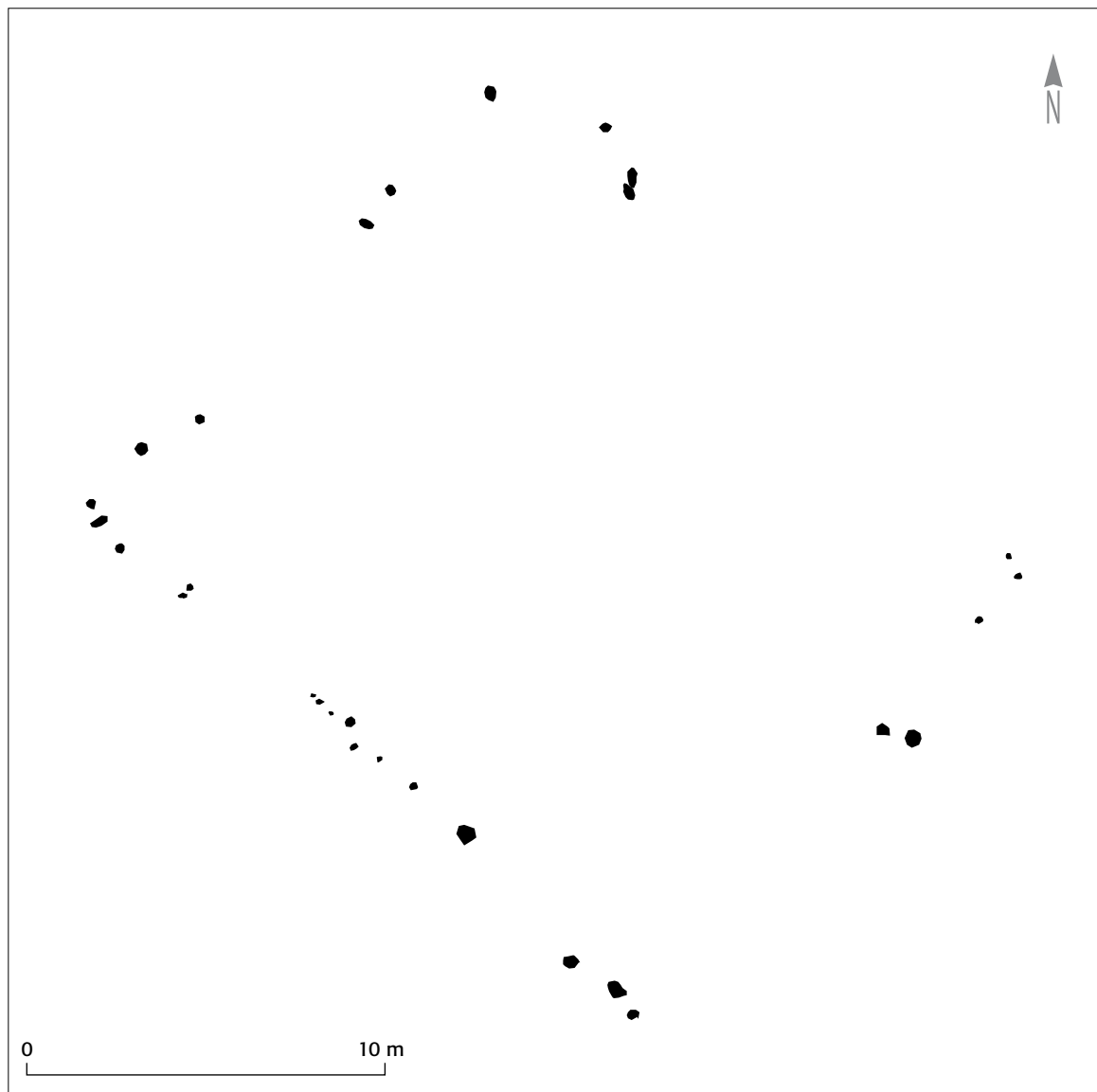
Typ:	-
Form:	Oval
Orientering:	Öst - Väst
Längd:	14 meter
Bredd:	10 meter
Takbärande stolpar:	-
Spann mellan takbärande bockpar från väst:	-
Vägglinje:	15
Ingång:	-
Fynd:	-
Makrofossil:	-
Datering:	-
14C-analys:	-

Inom konstruktionen finns ytterligare en stolpstruktur, som här kallas stolpkonstruktion 3, vilket är en rundoval konstruktion. Denna struktur är bestående av 15 stolphål och mäter drygt 14 x 10 m. Förmodligen är inte heller detta ett hus i klassisk mening utan är snarare frågan om något slags hägn eller viste för kortare bruk.

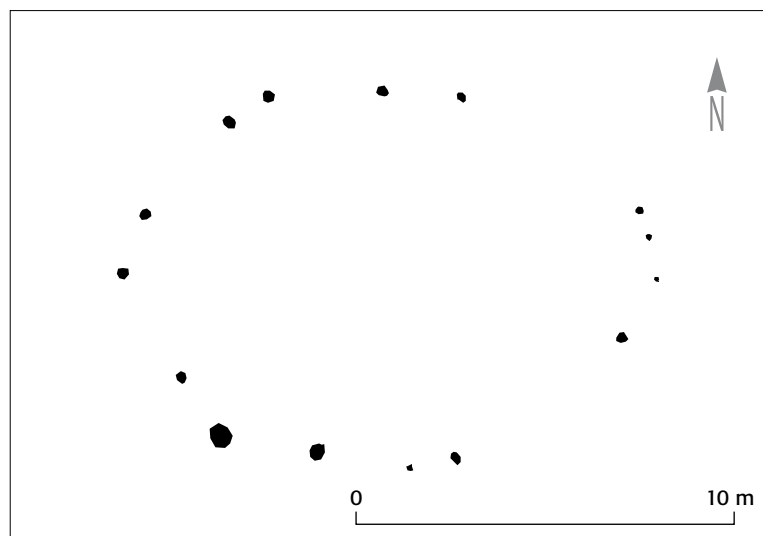
I och utanför stolpkonstruktion 3 finns tre lagerrester som sannolikt representerar upptrampade områden i och direkt utanför stolpkonstruktionen. Lagren, som är ca 0,1 m tjocka, täcker i sin tur gropar som möjligen är samtida med stolpkonstruktion 3. Lagren har sannolikt varit ett och samma. På grund av lagrets otydlighet i förhållande till den kringliggande markmiljön, samt en något kuperad bottenterräng, har lagret sannolikt blivit genomgrävt under

Figur 7. (Även nästa sida) Stolpkonstruktion 2 och 3 samt lager. Skala 1:200.

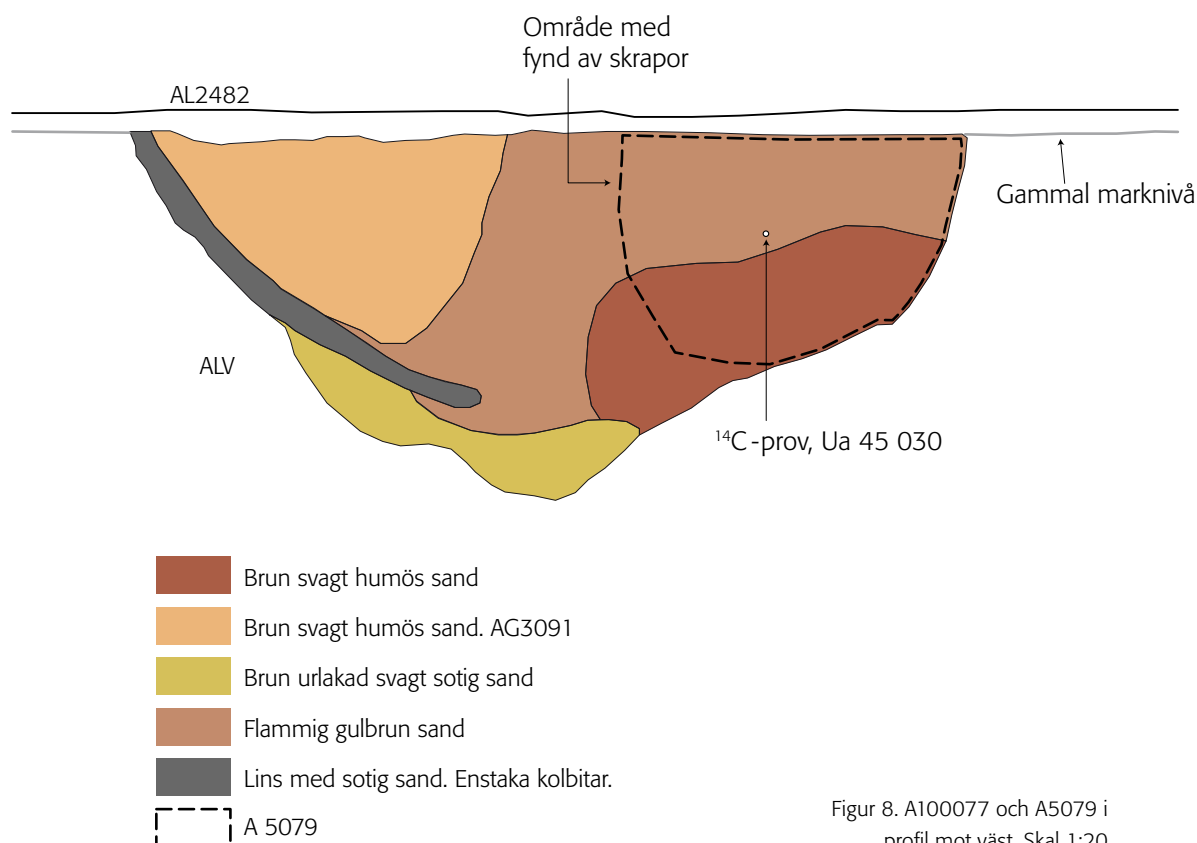

Figur 7. (Forts. fr. föregående sida) Stolpkonstruktion 2 (ovan) och 3 (t. h.). Skala 1:200.

schaktningen i utrymmena mellan de nu inmätta lagren. Lagren bestod samstämmigt av en grusig sand med svagt humusinhåll och enstaka kolbitar. Den svaga humösiteten gjorde att dessa lager var mycket svåra att avgränsa mot den kringliggande alven. Otydligheten, samt fyndsammansättningen i lagren och i de därtill relaterade anläggningarna antyder att det möjligen är frågan om ett kulturlager som är äldre än bronsåldern.

I denna slutna miljö inom stolpkonstruktion 2 har lagren avsatts förmodligen genom upp trampning. Vilka aktiviteter som här bedrivits kan dock inte sägas, för detta är spåren för få. Vid genomgrävning av lagret A2482 påträffades dock en mycket stor och djup grop som ej var synlig i ytan. Gropen överlagrades av lagret och hade en mycket snarlik fyllning som detta vilket gjorde den mycket svår att avgränsa. Gropen, A100077, var drygt 0,70 m djup och 1,50 m lång. Endast i dess ena sida, där det fanns en tydlig kollins var anläggningen tydligt avgränsad mot alven. I anläggningens norra del fanns ett område som möjligen kan beskrivas som en depå då här påträffades några flintredskap. Detta område mättes in som en egen anläggning, A5079, men sannolikt utgör depån en del av den övergripande anläggningen A100077. Redskapen som här påträffades utgjordes av fem skrapor, ett spån, ett kärnfragment från en spån-

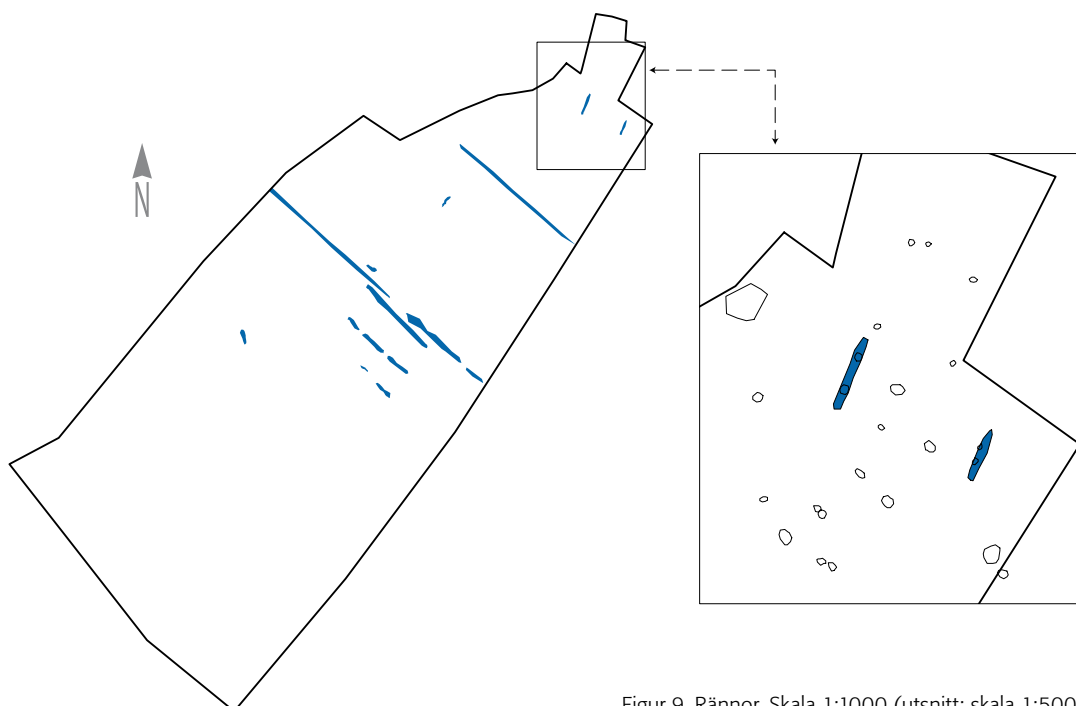
Figur 8. A100077 och A5079 i profil mot väst. Skal 1:20

kärna samt 11 avslag. Möjligen signalerar spånet och kärnfragmentet att anläggningen, och med dem även de kringliggande lagren och konstruktionerna, att dessa lämningar härrör från neolitisk tid. På typologisk grund är det tyvärr ej möjligt att komma fram till en säkrare datering. En ^{14}C -datering, Ua-45030, gjordes på ett hasselnötsskal som påträffades i A5079 och som gav dateringen 7050 – 6690 BC (se bilaga 4 samt tabell 2). Det är dock inte troligt att denna datering motsvarar gropens ålder utan härstammar snarare från ett äldre tidskikt på platsen då man i ett mesolitiskt sammanhang skulle kunna förvänta sig en betydligt större mängd flintavslag.

De aktiviteter som bedrivits på platsen och som bildat lagren är tyvärr ej möjliga att närmare bestämma. Möjligen kan man ana att den stora mängden stolphål i området är samtida med lagret och de där till relaterade anläggningarna. Stolpkonstruktion 2 och 3 visar att där funnits någon form av byggnation, kanske i form av ett vindskydd, men knappast något hus i klassisk mening. Den stora gropen under lager A2482 antyder omfattande aktiviteter på platsen. Sannolikt hör vissa av de kringliggande anläggningarna också till dessa aktiviteter.

Rännor

Inom undersökningsområdet påträffades totalt 15 anläggningar som tolkades som rännor. Lejonparten av dessa rännor löper i NV – SO riktning och följer

Figur 9. Rännor. Skala 1:1000 (utsnitt: skala 1:500)

därmed områdets topografi så till vida att de följer den sluttande marken från mer höglänta partier till våtområdet och den kulverterade bäcken i väster. Dessa rännor är sannolikt rester av dräneringar i olika skeden och av sentida datering.

I områdets nordöstra del fanns dock två rännor av en annan karaktär (Se figur 9). Dessa rännor ligger parallellt på ett avstånd av 5,80 m från varandra. Rännornas fyllning består av grusig sand och det finns två stolphål i vardera rännan. Detta antyder att anläggningarna har en samhörighet och ingår i en större konstruktion. De stolphål som finns mellan rännorna förefaller dock inte befinna sig i ett logiskt sammanhang till dessa. Det stora avståndet mellan rännorna, samt att det inte förefaller finnas några tackbärande stolpar mellan dem, gör att det sannolikt ej är frågan om något hus.

Gropar och kokgropar

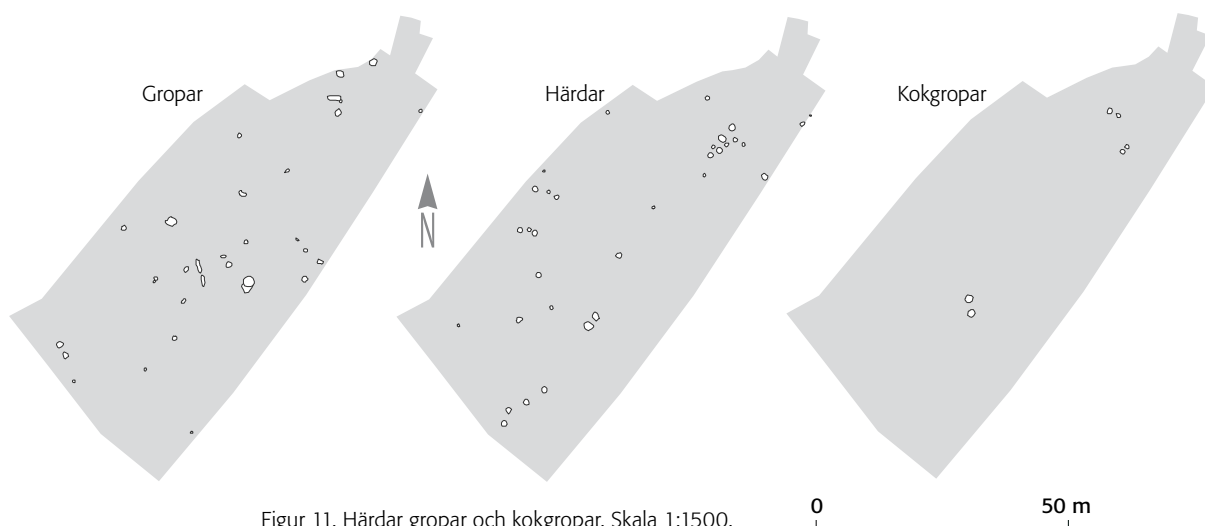
I förundersökningen kunde konstateras att det fanns ett flertal gropar och kokgropar på ytan. Två av dessa blev efter undersökning daterade. Tillsammans med en härd från samma område blev dateringarna på platsen mycket samstämmiga då alla tre ^{14}C -proven daterades till mellersta bronsåldern (Wranning 2006). Dessa anläggningar och dateringar blev därmed grunden för tolkningen av platsen, att fornlämningen utgjordes av en boplatzlämning från mellersta bronsåldern. Denna bedömning är helt adekvat i förhållande till flertalet av de gropar och kokgropar som påträffades på ytan. Vid slutundersökningen grävdes 6 stora gropar som bedömdes som kokgropar. Med stöd av förundersökningens dateringar, samt den allmänna erfarenheten av från viken tid dessa stora anläggningar brukar vara ifrån, finns ingen anledning att tro att dessa inte är från mellersta bronsåldern. Det är också sannolikt att det inom ytan finns betydligt fler kokgropar än dem som grävdes, men att dessa blivit inmätta som härdar eller gropar. Inom ytan fanns också ett antal stora gropar som ej bedömdes såsom kokgropar. Groparna låg i huvudsak tillsammans med härdar vilket visar att huvuddelen av dessa anläggningar sannolikt ingår i samma tids-skikt, vilket vill säga mellersta bronsåldern. Att kokgropar ofta daterar sig till bronsålder är en bland arkeologer tämligen etablerad standpunkt. Vid en sammanställning av daterade kokgropar i Halland visar sig detta även stämma ganska väl då såväl ensamliggande kokgropar såsom större grupper oftast daterar sig till framförallt den tidigare och mellersta delen av bronsålder (Streiffert 2012). Själva funktionsbestämningen av anläggningstypen har dock ej låtit sig göras så lätt. Möjligen är det så att kokgroparna har olika funktion i olika sam-

Figur 10. Kokgroparna
A4049 och 4079. A4049
i förgrunden.
Foto: Ola Kadefors.
(Fotonr. 2014-7-4)

manhang. Exempelvis har en undersökning av kokgropar vid RAÄ 193 i Tvååkers socken genom slitspårsanalys av flintor visat att man där bedrivit beredning av fisk (Johansson 2001). Möjligen kan det strandnära läget antyda att man även här vid RAÄ 204 bedrivit en liknande hantering.

Det är troligt att flertalet av de stora och iögonfallande anläggningarna inom RAÄ 204 härstammar från bronsålder och att de utgör ett anläggningsbestånd som kommer från utkanten av en större boplats. Denna boplats ligger förmodligen direkt söder om den nu schaktade ytan, inom den yta som förundersöktes 2011 (Kadefors 2013). Vid undersökningen påträffades ett mycket ringa

Figur 11. Härdar gropar och kokgropar. Skala 1:1500.

fyndmaterial och i detta fyndmaterial inte en enda artefakt som på typologisk grund med säkerhet kunde knytas till bronsåldern. Endast i ett fall kunde fynd med god säkerhet knytas till bronsåldersaktiviteter. I en grop, A4610, påträffades ett sädeskorn (se bilaga 5) av obestämbart typ tillsammans med totalt 4 små bitar keramik. Sädeskornet ^{14}C -daterades, Ua-45029, till 1300 – 1040 BC (se bilaga 4 samt tabell 2). Keramiken var ej möjlig att bestämma närmare.

Härdar

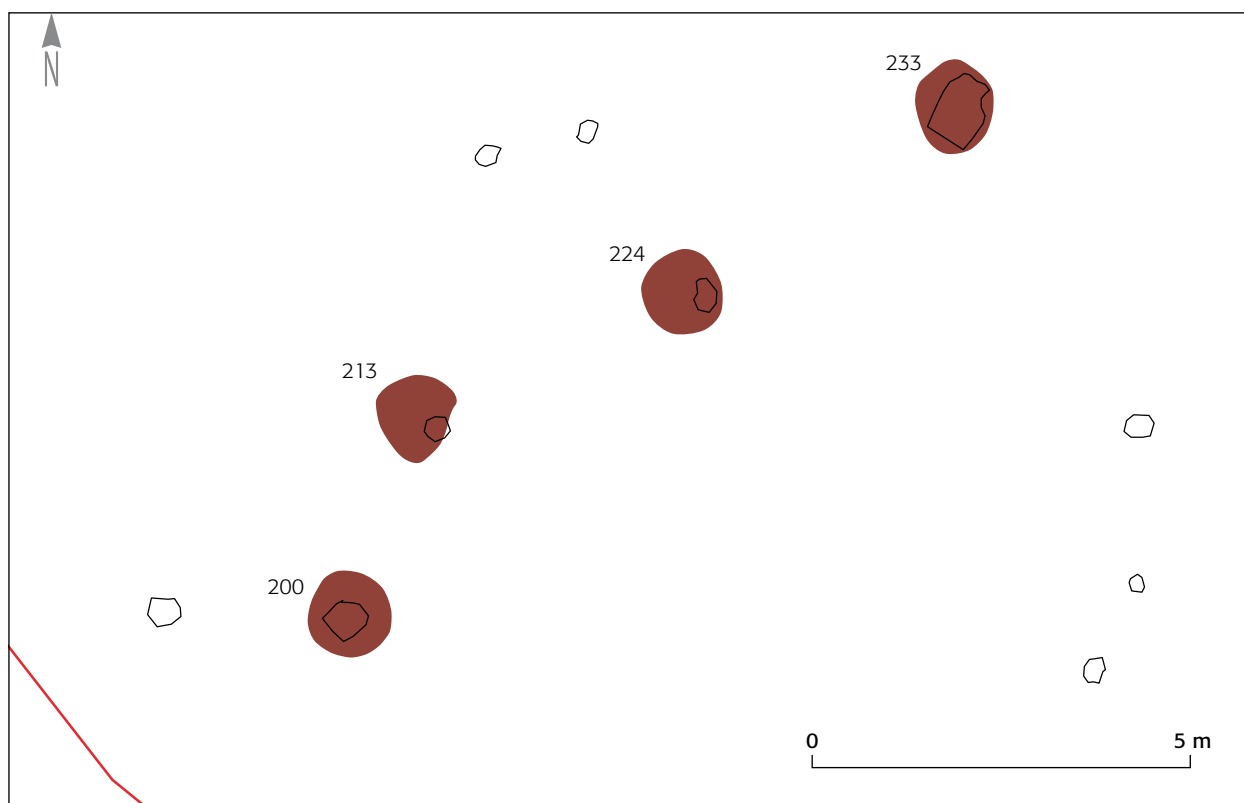
Totalt 36 härdar påträffades på ytan. Dessa grupperar sig i huvudsak i den norra delen av området, utmed den västra sidan där markmiljön övergår till våt silt, samt i de södra delarna utmed en svag sluttning. I den södra delen av undersökningsområdet fanns 4 härdar som till sin karaktär avvek från övriga anläggningar inom ytan. Dessa fyra härdar var rundovala och innehöll en stenpackning och låg på linje utmed en mindre sluttning i terrängen. Detta gjorde att de förföll ingå i ett gemensamt sammanhang. Stenpackningen i två av härdarna var endast en liten koncentration av stenar i härdarnas ena ände. I de

Figur 12. Bild på härdarna 224 (Fotonr. 2014-7-2, överst) och 233 (Fotonr. 2014-7-1). Foto: Ola Kadefors.

två andra täckte stenpackningen i princip hela anläggningen. I dessa två härdar var stenpackningen i endast ett lager. Stenpackningarna var mycket täta och vällagda. I en av härdarna, A 233, var stenpackningen i det närmaste rektangulär. Från denna anläggning togs ett makroprov som inte innehöll några växtrester. Ett ^{14}C -prov, (Ua-45028) av kol från en obestämd kvist daterade anläggningen till 4850-4680 BC (se bilaga 4 samt tabell 2) vilket placerar härden till senare delen av mesolitikum. Detta ger den en viss samstämmighet med de lämningar som påträffades vid en förundersökning av ytorna direkt väster om undersökningsområdet (Kadefors 2013). Tyvärr förfaller alla former av funktionsbestämning av de fyra härdarna döljas i historiens skuggor då inga fynd eller växtmaterial påträffades i deras kontextuella närhet.

I den norra delen av området påträffades ytterligare en koncentration av härdar, här tillsammans med gropar och kokgropar. Denna koncentration av anläggningar föreföll utgöra ett vid förhistoriska boplatser ganska ofta förekommande spår av aktiviteter i utkanten av boplatserna. Anläggningarna antyder omfattande aktiviteter kopplade till eld, vilket säkert är skälet till att man inte vill bedriva dessa sysslor invid byggnader. Denna norra koncentration av härdar, gropar och kokgropar innehöll ingen ytterligare information i form av fynd eller dylikt.

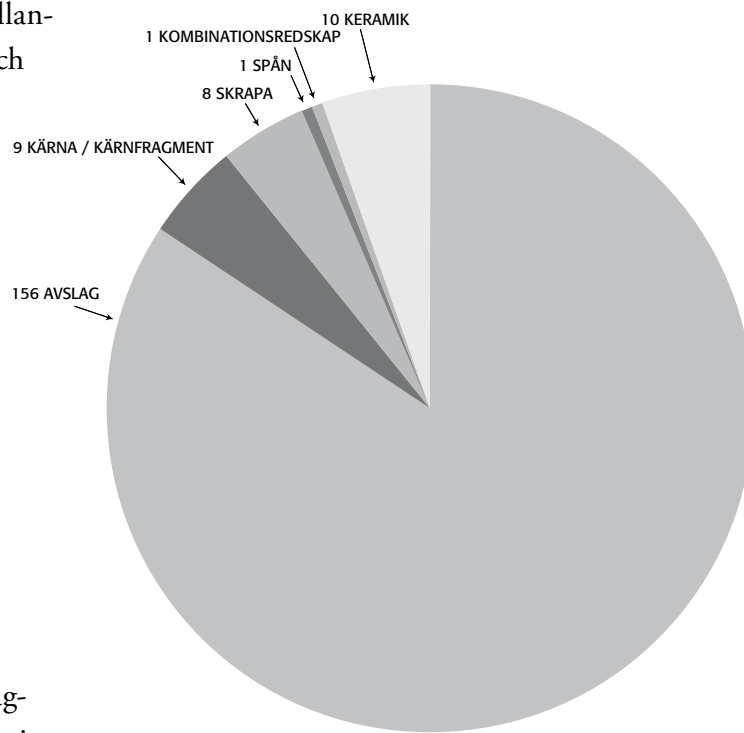

Figur 13. De fyra härdarna på rad. En av dessa är daterad till senmesolitikum. Skala 1:100..

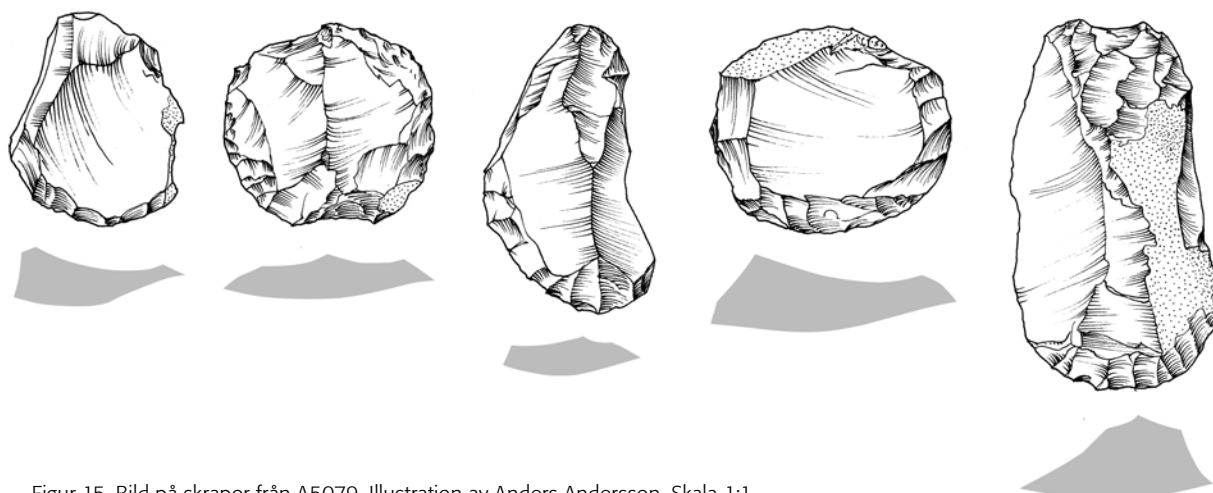
Fynd

Vid undersökningstillfället påträffades förhållandevis få fynd med tanke på områdets storlek och anläggningsmängd. Totalt påträffades 186 fynd fördelat på 52 fyndposter. Av dessa fynd utgjordes 175 fynd av flintor fördelat på 34 fyndposter avslag/avfall, 8 kärnor/kärnfragment, 2 skrapor, 1 spån, 1 kombinationsredskap, samt 1 fossil. Övriga fynd utgjordes av keramik. Fynden påträffades i huvudsak i de centrala delarna av undersökningsområdet och då i huvudsak i anslutning till lagren AL2482, AL2422 och AL3296. Av de flintor som ej hör till kategorin avslag/avfall påträffas samtliga objekt antingen i eller i närheten av lagren. Tre kärnfragment påträffas i anläggningar väster om lagren. Ett av dessa var bränd och påträffades i en kokgrop.

De totalt 10 bitarna keramik med en sammanlagd vikt av 47,9 gram hittades i anläggningar som ej låg i lagrens direkta närhet. Detta signalerar att keramikmaterialet sannolikt hör till ett annat tidsskikt än lagren och de därtill relaterade anläggningarna. Som tidigare nämnts påträffades en liten mängd keramik i en anläggning som daterades till mellersta bronsålder.

Figur 14. Fyndförhållanden efter fyndkategori.

Figur 15. Bild på skrapor från A5079. Illustration av Anders Andersson. Skala 1:1.

dern och det förefaller sannolikt att även övriga skärvor bör hänföras till den tiden. Dock gav keramiken ett allmänt intryck och de innehöll inga specifika kronologiska element i form eller dekor. Man kan dock med säkerhet säga att all påträffad keramik är förhistorisk.

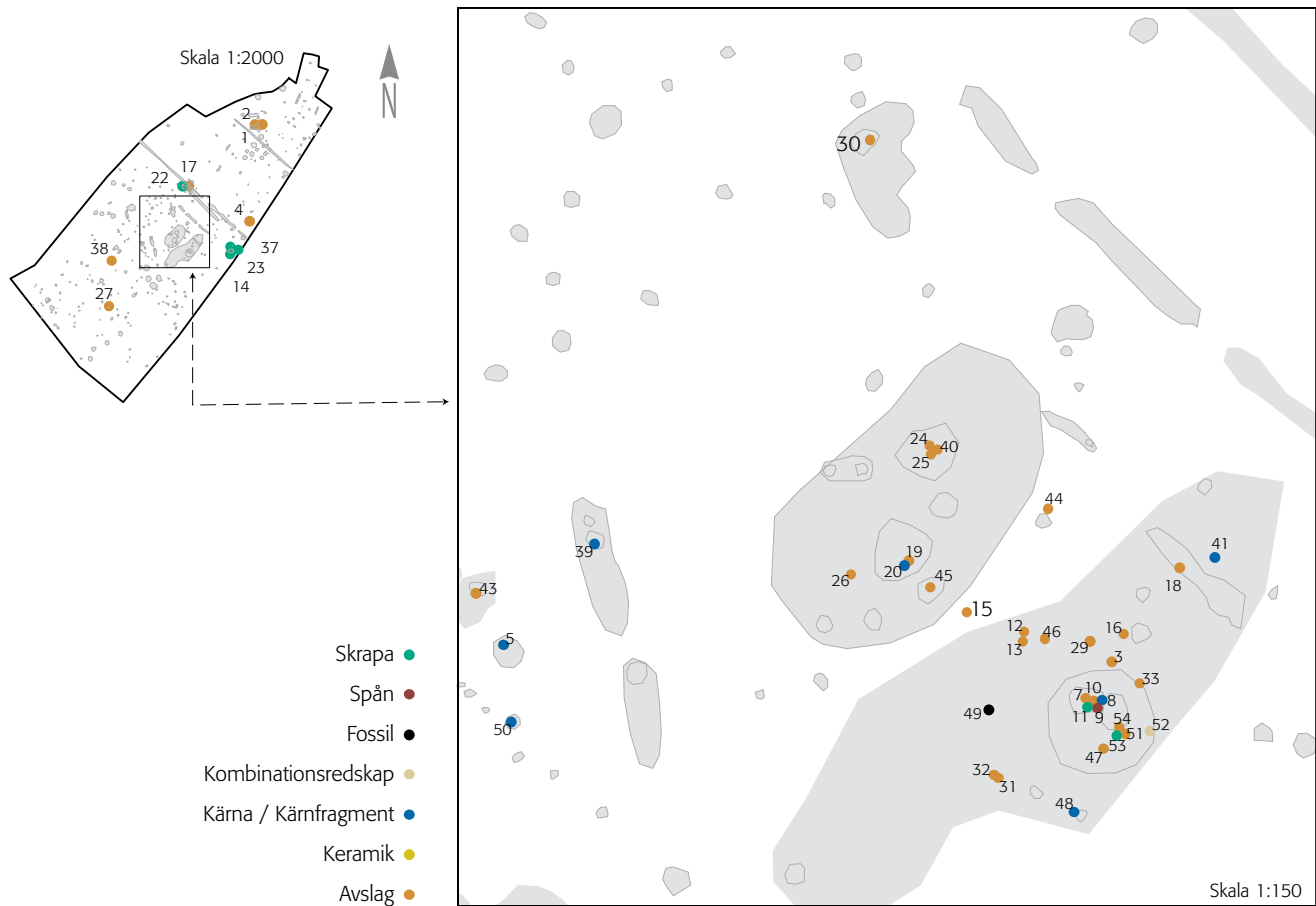

Fig 16. Fyndspridning.

Makrofossil, vedart och ^{14}C -dateringar

Sammantaget analyserades fyra makroprover och tre ^{14}C -prover (Se tabell 2). Det prov som valdes för ^{14}C på härden A233 kunde ej närmare bestämmas annat än till en kvist max 15 år gammal (bestämt av Mats Regnell). I övrigt valdes ^{14}C -prov med så låg egenålder som möjligt, såsom sädeskornet och hasselnöten. Dessa var förövrigt det enda växtmaterial som påträffades i proven från A4610 och A5159. I övrigt gav makroproven väldigt lite. I kokgropen A853 och i härden A233 påträffades inget växtmaterial alls utöver träkol.

Tabell 2. ^{14}C -prov och makroprov

Anl Id	Anl typ	Prov nr (^{14}C)	Vedart för 14 C	Makro innehåll	14 C -ålder BP	14 C -ålder 2 sigma
A233	Härd	Ua- 45028	Späd kvist	-	5832±39	4850-4680 BC
A853	Kokgrop	-		-	-	-
A4610	Grop	Ua-45029	Sädeskorn	Sädeskorn	2949±34	1300 – 1040 BC
A5159	Grop (depå)	Ua- 45030	Hasselnöt	Hasselnöt	7962±46	7050 – 6690 BC

Det är svårt att utifrån provresultaten närmare analysera platsen. Dateringarna sträcker sig över närmare 6000 år, vilket möjligen daterar olika nedslag vid platsen, men knappast speglar en övergripande platskontinuitet. Den låga fyndmängden, samt avsaknaden av spår efter reella boställen såsom stolphus eller dylikt, antyder att platsen endast varit sporadiskt besökt under kortare perioder.

Makrofossilproverna var också svåranalyserade då mycket lite växtmaterial påträffades i anläggningarna. I de fyra proven påträffades endast växtmaterial i form av ett sädeskorn och en bit av ett hasselnötsskal. Det enda provsvaret som här bidrar med något perspektiv på de förhistoriska faserna är sädeskornet och att detta dateras till mellersta bronsålder. Det påvisar att det i området bedrivits odling under perioden.

Slutsats

RAÄ 204 är en fornlämning med ett stort tidsdjup där ett flertal separata förhistoriska faser finns representerade. Den äldsta fasen är från senmesolitikum vilken utgörs av den fyra härdarna i den södra delen av fornlämningen. Sanolikt härstammar även en del av flintmaterialet från denna period, men detta är för oprecist för att närmare kunna definieras. I områdets omedelbara närhet finns den västra delen av samma fornlämning som vid en förundersökning under hösten 2012 kunde konstateras innehålla omfattande lämningar från denna period med bl.a. hyddbottnar (Kadefors 2013). Inom den nu undersökta ytan är dock denna period flyktig och de lämningar som härstammar från senme-

solitikum utgörs sannolikt av marginalaktiviteter i förhållande till den västliga delen av fornlämningen. Denna omständighet, med perifera aktiviteter till de mer centrala aktivitetsytorna, speglar sannolikt samtliga faser som finns representerade inom ytan.

Centralt inom undersökningsområdet finns två konstruktioner, hus 2 och 3, med därtill hörande tramplager och anläggningar. Dessa kan möjligen knytas till neolitikum då det i dessa sammanhang påträffades kärnfragment från en spånkärna samt ett spån. De skrapor som påträffades i A5079 är med största sannolikhet neolitiska då de påträffades tillsammans med det spån som tolkats såsom neolitiskt. De intilliggande konstruktionerna är dock inga bostadshus i klassisk mening utan då snarare rester av vindskydd eller enklare avgränsningar av något slag. Någon ytterligare mening åt dessa lämningar har ej varit möjligt att finna utifrån befintlig data. Det är dock värt att nämna att det vid ovan nämnda förundersökning (Kadefors 2013) även påträffades en mindre plats med gropkeramiskt flintmaterial vilket i sig är ett tecken på att människor rört sig i området under mellanneolitikum.

Den sista fasen som finns representerad är från bronsåldern. Vid den förundersökning som föregick den nu utförda slutundersökningen påträffades kokgropar, av vilka tre daterades till mellersta bronsåldern (Wranning 2006). Vid slutundersökningen hittades ytterligare kokgropar vilka sannolikt stammar från samma period. Dessa gropar samt det halva treskeppiga stolphuset (hus 1) som påträffades utmed den norra sidan av undersökningsområdet representerar platsens bronsåldersfas. Dock är det sannolikt så att även dessa lämningar, i likhet med de mesolitiska och de neolitiska, är spår efter randaktiviteter till en mer omfattande bronsåldersboplatz. Även denna ligger söder om det nu undersökta området. Vid ovan nämnda förundersökning påträffades omfattande mängder med förhistoriska anläggningar direkt väster om undersökningsområdet. Med största sannolikhet finns även den egentliga boplatzytan från bronsåldern i detta område.

Det kan sägas att undersökningsområdet i flera avseenden är tämligen dåligt lämpat såsom boställe. Det ligger på nordsidan om en högre bergsrygg. Ytan mellan bergsryggen och den norr om undersökningsområdet befintliga våtmarken är möjligen väl smalt för att vara ett idealiskt boställe. Att platsen däremot brukats under flera förhistoriska vittnar om att det i närområdet sannolikt finns omfattande lämningar från flera olika förhistoriska perioder. Den nu undersökta ytan kan komma att tjäna som ett komplement till dessa platser.

Tekniska och administrativa uppgifter.

Länsstyrelsens dnr:	431-3950-11
Kulturmiljö Hallands dnr:	2011-259
Uppdragsgivare:	Falkenbergs kommun
Utförandetid:	20111024-20111114
Personal:	Ola Kadefors, Carl Persson, Mats Nilsson, Anders Håkansson, Stina Tegnhed
Socken:	Skrea
Fastighet:	Skrea 8:5
RAÄ nummer:	RAÄ Skrea 204
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Undersökt yta:	3300
Dokumentation:	Samtliga schakt och anläggningar är inmätta digitalt inom ramen för Intrasis Version 2.1 (Intrasis projekt Skrea2011259S). Foton har nummer 2014-7:1–7 och ritningar har HMAK 4408:1–10. Allt arkivmaterial förvaras i Kulturmiljö Hallands arkiv.
Fynd:	I väntan på fyndfördelning har fynden tilldelats accessionsnummer HM 28 668.
Datering:	Mesolitikum, neolitikum, bronsålder.

Referenser

- Johansson, G. 2001. *Kokgropar vid havet. Resultatet av brukspårsanalyserade flintor och fosfatkartering vid bronsålderdaterade kokgropar. Halland, Varbergs kommun, Tvååker socken, RAÄ 193*. Uv Väst rapport 2000:50.
- Kadefors, O. 2013. Gamla stränder och nya tider. Lämningar från övergången mellan jägar- och bonde stenålder. Hallands läns museer Kulturmiljö Halland
- Kadefors, O. Persson C. 2012. *Invid gamla stränder. Halland, Skrea sn RAÄ221, Skrea 5:4*. Hallands läns museer, Kulturmiljö Hallan Uppdragsverksamheten Halmstad 2012.
- Nicklasson, P. 1997. *Halland, Skrea socken, Skrea 8:5, Skrea 5:3, 5:4. Arkeologisk utredning 1997*. Stiftelsen Hallands läns museum, Uppdragsverksamheten. Arkiv rapport.
- Nicklasson, P. 1998. *Skrea socken, Skrea 8:5, Arkeologisk utredning 1998. Halland, Falkenbergs kommun, Skrea socken, Skrea 8:5*. Stiftelsen Hallands läns museum, Uppdragsverksamheten. Arkiv rapport.
- Nordin, Petra. 2012. *En neolitisk boplats i Skrea*. 2012 Riksantikvarieämbetet. UV rapport 2012:48
- Streiffert, J. 2012. I focus: Daterade kokgropar från Halland. *In situ Archaeologica 2011 – 2012*.
- Wranning, P 2006. Skrea – En bronsåldersboplats vid havet, samt mesolitiska och neolitiska lämningar. Kulturmiljö Halland uppdragsverksamheten. Halmstad 2006

Bilagor

Bilaga 1

Anläggningstabell

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
5079	Depå		0,9	0	0,4	Brun flammig svagt humös sand	Brun svagt humös sand					Depå av flintor	0
269	Grop		0	0	0								0
311	Grop		0	0	0								0
365	Grop		0	0	0								0
377	Grop		0	0	0								0
523	Grop		0	0	0								0
627	Grop		0	0	0								0
664	Grop		0,67	0,5	0,23	Gråbrun flammig sand							0
673	Grop	X	1,77	0,88	0,48	Mörkbrun sand	Mörkgrå sand						0
732	Grop		0	0	0								0
2207	Grop		0	0	0								0
2215	Grop		0	0	0								0
2454	Grop		1,2	0	0,16	Brun ngt sotig sand							0
2530	Grop		1,11	0,48	0,3	Brun ngt sotig sand						Otydlig grop	0
3091	Grop	X	2,3	1,88	0,62	Brun humös sand	Flammig svagt humös sand	Svart sotig sand				Gropen överlagras av A 2482	0
3142	Grop	X	2,13	1	0,4	Sotig humös sand	Brun flammig sand						0
3166	Grop	X	1,58	0,85	0,5	Svart sotig sand	Brun flammig sand				X		0
3270	Grop		1,9	0	0,42	Gråbrun svagt humös sand	Gulbrun flamig sand	Gråbrun ngt sotig humös sand					0
3517	Grop		1,05	0,6	0,3	Brungrå sand med järnutfällningar							0
3964	Grop		0	0	0								0
3979	Grop		0	0	0								0
4033	Grop		0	0	0								0
4436	Grop		0	0	0								0
4449	Grop		0	0	0								0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
4492	Grop		0	0	0								0
4570	Grop		0	0	0								0
4610	Grop		1,2	0	0,2	Brungrå humös sand							0
4626	Grop		0	0	0								0
4651	Grop		0	0	0								0
4750	Grop	X	1,7	0,44	0,29	Flammig grusig sand	Mörkbrun humös sand				X	Fynd av keramik och flinta	0
4774	Grop		0	0	0								0
5006	Grop	X	2,75	0,77	0,5	Mör humös sand	Flammig brun sand						0
5127	Grop		0	0	0								0
100077	Grop		2,2	0	0,9	Brun humös sand	Brun svagt humös sand	Sotig lins	Brun urlakad svagt sotig sand	Flammig gul-brun sand			0
200	Härd		1,16	1,13	0,16	Svar sotig humös sand					X		0
213	Härd		1,29	1,06	0,16	Svat sotig sand							0
224	Härd		1,19	1,15	0,19	Svart sotig sand					X		0
233	Härd		1,29	1,14	0,18	Svart sotig sand					X		0
534	Härd		0	0	0								0
542	Härd		0	0	0								0
654	Härd		0	0	0								0
723	Härd		0	0	0								0
844	Härd		0	0	0								0
862	Härd		0	0	0								0
2228	Härd		0	0	0								0
2263	Härd		0	0	0								0
2287	Härd		0	0	0								0
2306	Härd		0	0	0								0
2316	Härd		0	0	0								0
2324	Härd		0	0	0								0
2349	Härd		0	0	0								0
2557	Härd		0	0	0								0
3319	Härd		0	0	0								0
3327	Härd		0	0	0								0
3335	Härd		0	0	0								0
3344	Härd		0	0	0								0
3529	Härd		0	0	0								0
3746	Härd		0	0	0								0
3880	Härd		0	0	0								0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
4094	Härd		0	0	0								0
4109	Härd		0	0	0								0
4402	Härd		0	0	0								0
4460	Härd		0	0	0								0
4505	Härd		0	0	0								0
4517	Härd		0	0	0								0
4530	Härd		0	0	0								0
4737	Härd		0	0	0								0
704	Kokgrop		1,2	0	0,6	Mörkfärgad brun sand	Sotig sand med inslag av kol				X		0
750	Kokgrop		1,34	1,05	0,52	Gråbrun fyllning	Kolfyllt sotig sand				X		0
853	Kokgrop	X	0,95	0,95	0,37	Sotig svart sand					X		0
2254	Kokgrop		0,98	0,98	0,38	Mörk sotig sand	Sotig sand men inslag av kol						0
4049	Kokgrop		1,56	1,5	0,62	Brun sand med enstaka kolbitar	Brungul ngt sotig sand	Grå ngt sotig sand	Gulbrun sotig sand		X		0
4079	Kokgrop		1,56	1,42	0,72	Grå ngt sotig sand	Orange sand	Grå något sotig sand			X	Fylld med skörbränd sten.	0
2422	Lager		0	0	0								0
2482	Lager		0	0	0								0
3296	Lager	X	0	0	0	Brun flammig sand	Mörkbrun sand						0
477	Ränna		2,9	0,43	0,15	Grovt grusig humös sand							0
2566	Ränna		0	0	0								0
2581	Ränna		0	0	0								0
3256	Ränna		1,4	0	0,2	Brungrå flammig svagt humös sand						Ränna i vilket ett stolphål är nedgrävt	0
3486	Ränna		0	0	0								0
3499	Ränna		0	0	0								0
4794	Ränna		0	0	0								0
4807	Ränna		0,28	0	0,06	Grågul varvig sand						Sannolikt recent	0
4825	Ränna		0	0	0								0
4837	Ränna		0,38	0	0,08	Grå svagt humös sand						Sannolikt recent	0
4855	Ränna		0	0	0								0
4864	Ränna		0	0	0								0
4878	Ränna		0	0	0								0
4892	Ränna		0	0	0								0
5101	Ränna		2,17	0,5	0,26	Ljusbrun flammig grusig sand							0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
244	Stolphål	X	0,38	0	0,3	Brungul mel- lerad sand							0
252	Stolphål	X	0,1	0	0,06	Brun humös sand							0
279	Stolphål	X	0,4	0	0,42	Grå sand							0
287	Stolphål		0	0	0								0
295	Stolphål		0	0	0								0
303	Stolphål		0	0	0								0
320	Stolphål		0	0	0								0
332	Stolphål		0,36	0,25	0,08	Brun humös sand							0
341	Stolphål		0	0	0								0
350	Stolphål		0	0	0								0
358	Stolphål		0	0	0								0
391	Stolphål		0	0	0								0
400	Stolphål		0	0	0								0
409	Stolphål		0	0	0								0
417	Stolphål		0	0	0								0
424	Stolphål		0	0	0								0
431	Stolphål		0	0	0								0
439	Stolphål		0,5	0,4	0,26	Svart sotig sand	Brun humös sand					Brunnen stolpe, rikligt med kol	0
447	Stolphål		0	0	0								0
454	Stolphål		0	0	0								0
463	Stolphål		0	0	0								0
470	Stolphål		0	0	0								0
491	Stolphål		0	0	0								0
499	Stolphål		0	0	0								0
508	Stolphål		0	0	0								0
515	Stolphål	X	0,48	0,24	0,14	Mör humös grusig sand					X		0
550	Stolphål		0	0	0								0
574	Stolphål		0	0	0								0
582	Stolphål		0	0	0								0
591	Stolphål		0	0	0								0
600	Stolphål		0	0	0								0
609	Stolphål		0	0	0								0
617	Stolphål	X	0,56	0	0,13	Brun flammig sand							0
637	Stolphål		0	0	0								0
644	Stolphål		0	0	0								0
713	Stolphål		0	0	0								0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
742	Stolphål		0	0	0								0
758	Stolphål		0	0	0								0
764	Stolphål		0	0	0								0
770	Stolphål		0	0	0								0
777	Stolphål		0	0	0								0
784	Stolphål	X	0,18	0	0,07	Mörkbrun humusblandad sand							0
791	Stolphål	X	0,53	0	0,38	Mörkbrun humusblandad sand							0
799	Stolphål	X	0,21	0	0,12	Mörkbrun humusblandad sand							0
806	Stolphål		0	0	0								0
816	Stolphål	X	0,21	0	0,12	Mörkbrun humusblandad sand							0
823	Stolphål	X	0,34	0	0,24	Brun humös sand							0
830	Stolphål		0	0	0								0
836	Stolphål		0	0	0								0
2179	Stolphål		0	0	0								0
2186	Stolphål		0	0	0								0
2192	Stolphål		0	0	0								0
2199	Stolphål		0	0	0								0
2239	Stolphål		0	0	0								0
2247	Stolphål		0	0	0								0
2271	Stolphål		0	0	0								0
2280	Stolphål		0	0	0								0
2297	Stolphål		0	0	0								0
2333	Stolphål	X	0,48	0	0,1	Brunorange melerad sand							0
2341	Stolphål	X	0,36	0	0,12	Brun sand							0
2359	Stolphål		0	0	0								0
2367	Stolphål	X	0,16	0	0,1	Brungrå mellerrad sand							0
2374	Stolphål		0	0	0								0
2382	Stolphål		0	0	0								0
2390	Stolphål		0	0	0								0
2397	Stolphål		0	0	0								0
2403	Stolphål		0	0	0								0
2409	Stolphål		0	0	0								0
2415	Stolphål		0	0	0								0
2442	Stolphål		0,56	0,46	0,14	Brun ngf sotig sand							0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
2465	Stolphål		0	0	0								0
2473	Stolphål		0,5	0,4	0,27	Brun humös sand med inslag av torv	Brun humös sand						0
2503	Stolphål		0,58	0,5	0,38	Svarbrun ngt sotig sand							0
2513	Stolphål		0	0	0								0
2522	Stolphål		0,38	0,3	0,16	Brunguö ngt sotig sand	Brun sand med enstaka kolbitar						0
2541	Stolphål		0,2	0,2	0,21	Brun sand med enstaka kolbitar							2530
2549	Stolphål		0,22	0,2	0,18	Brun sand med enstaka kolbitar							2530
2597	Stolphål	X	0,41	0	0,14	Flammig brun sand						Sneställt stolphål?	0
2605	Stolphål		0	0	0								0
2614	Stolphål		0	0	0								0
2622	Stolphål		0	0	0								0
2630	Stolphål		0	0	0								0
2649	Stolphål		0	0	0								0
2656	Stolphål		0	0	0								0
2667	Stolphål		0	0	0								0
2676	Stolphål		0	0	0								0
2684	Stolphål	X	0,58	0	0,28	Mörk brun sand							0
2694	Stolphål		0,4	0,3	0,12	Flammig gulbrun svagt humös sand							0
2711	Stolphål		0	0	0								0
2718	Stolphål		0	0	0								0
2725	Stolphål		0	0	0								0
2733	Stolphål		0	0	0								0
2744	Stolphål		0	0	0								0
2756	Stolphål		0	0	0								0
2766	Stolphål		0	0	0								0
2773	Stolphål		0	0	0								0
2780	Stolphål		0,3	0,3	0,3	Flammig gulbrun humös sand							0
2788	Stolphål		0	0	0								0
2796	Stolphål		0	0	0								0
2806	Stolphål		0	0	0								0
2815	Stolphål		0	0	0								0
2823	Stolphål		0	0	0								0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
2831	Stolphål		0	0	0								0
2840	Stolphål		0	0	0								0
2849	Stolphål	X	0,24	0,24	0,1	Flammig gulbrun svagtt humös sand							0
2856	Stolphål		0	0	0								0
2863	Stolphål	X	0,72	0,61	0,3	Mörkbrun sand							0
2872	Stolphål		0,33	0	0,22	Mörkbrun sand							0
2880	Stolphål		0	0	0								0
2888	Stolphål		0	0	0								0
2895	Stolphål		0	0	0								0
2903	Stolphål		0,4	0,35	0,15	Brun humös sand							0
2911	Stolphål		0	0	0								0
2918	Stolphål		0	0	0								0
2926	Stolphål		0	0	0								0
2933	Stolphål		0	0	0								0
2941	Stolphål		0,5	0	0,31	Mörkbrun sand						Sannolikt grävd under fu	0
2951	Stolphål		0	0	0								0
2966	Stolphål		0	0	0								0
2973	Stolphål		0,4	0	0,2	Brun något sotig humös sand							3256
2988	Stolphål		0	0	0								0
2995	Stolphål		0	0	0								0
3003	Stolphål		0,2	0,2	0,35	Sotig humös sand	Mörbrun humös sand						0
3011	Stolphål		0,36	0,36	0,21	Mörk humös sand							0
3018	Stolphål		0,5	0	0,11	Sotig sand					X	Bränd stolpe?	0
3026	Stolphål	X	0,21	0,21	0,12	Mörk sotig sand							0
3033	Stolphål		0,32	0	0,14	Flammig brun-grå sand							0
3041	Stolphål		0,8	0,4	0,3	Brungrå flammig sand							0
3050	Stolphål		0,19	0	0,13	Brungrå flammig sand							0
3057	Stolphål		0,37	0,24	0,25	Brungrå flammig fyllning							0
3065	Stolphål		0	0	0								0
3075	Stolphål		0	0	0								0
3083	Stolphål		0	0	0								0
3103	Stolphål		0	0	0								0
3111	Stolphål	X	0,38	0,32	0,2	Brun humös sand	Ljus flammig sand						0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
3118	Stolphål		0,45	0,45	0,08	Mörk humös sand							0
3125	Stolphål	X	0,6	0,55	0,27	Brun humös sand	Flammig ljus-brun sand						0
3133	Stolphål	X	0,48	0,48	0,15	Brun sotig sand	Flammig sotig sand						0
3158	Stolphål		0,76	0,5	0,23	Mörbrun humös sand	Urlakad flammig sand						0
3175	Stolphål		0,17	0,17	0,05	Flammig svagt humös sand							0
3181	Stolphål		0,18	0,18	0,05	Flammig svagt humös sand							0
3187	Stolphål		0,23	0,16	0,14	Flammig svagt humös sand							0
3194	Stolphål		0,33	0	0,21	Mörkbrun humös sand							0
3201	Stolphål		0,34	0,35	0,2	Mörkbrun humös sand							0
3209	Stolphål		0,26	0	0,1	Mörkbrun humös sand							0
3217	Stolphål		0,22	0,22	0,15	Brun humös flammig sand							0
3225	Stolphål		0	0	0								0
3233	Stolphål		0	0	0								0
3241	Stolphål		0	0	0								0
3249	Stolphål		0	0	0								0
3287	Stolphål	X	0,72	0,56	0,08	Brun flammig fyllning							0
3351	Stolphål		0	0	0								0
3358	Stolphål		0	0	0								0
3537	Stolphål	X	0,22	0	0,08	Brungul sand							0
3544	Stolphål		0	0	0								0
3551	Stolphål		0	0	0								0
3557	Stolphål		0	0	0								0
3564	Stolphål		0	0	0								0
3572	Stolphål	X	0,4	0	0,1	Brun humös sand							0
3581	Stolphål	X	0,2	0	0,12	Orangegrå sand						Möjligt djurbo	0
3589	Stolphål		0	0	0								0
3597	Stolphål		0	0	0								0
3605	Stolphål	X	0,3	0	0,14	Grå sand							0
3616	Stolphål		0	0	0								0
3625	Stolphål		0	0	0								0
3636	Stolphål		0	0	0								0
3646	Stolphål		0	0	0								0
3656	Stolphål		0	0	0								0
3667	Stolphål		0	0	0								0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
3675	Stolphål		0	0	0								0
3687	Stolphål		0	0	0								0
3696	Stolphål		0	0	0								0
3705	Stolphål		0	0	0								0
3716	Stolphål		0	0	0								0
3726	Stolphål		0	0	0								0
3734	Stolphål		0,34	0,34	0,12	Brungul humös sand							0
3758	Stolphål		0	0	0								0
3770	Stolphål		0	0	0								0
3779	Stolphål		0	0	0								0
3789	Stolphål		0	0	0								0
3801	Stolphål		0	0	0								0
3813	Stolphål		0	0	0								0
3823	Stolphål		0	0	0								0
3833	Stolphål		0	0	0								0
3840	Stolphål		0	0	0								0
3859	Stolphål		0,3	0,35	0,12	Brun svagt humös sand							0
3870	Stolphål		0	0	0								0
3896	Stolphål		0	0	0								0
3904	Stolphål		0	0	0								0
3915	Stolphål		0,36	0,3	0,18	Brun humös sand							0
3924	Stolphål		0	0	0								0
3933	Stolphål		0	0	0								0
3941	Stolphål		0	0	0								0
3953	Stolphål		0	0	0								0
3992	Stolphål		0	0	0								0
4004	Stolphål		0	0	0								0
4015	Stolphål		0	0	0								0
4024	Stolphål		0	0	0								0
4069	Stolphål		0	0	0								0
4125	Stolphål		0	0	0								0
4136	Stolphål		0	0	0								0
4145	Stolphål		0	0	0								0
4156	Stolphål		0	0	0								0
4165	Stolphål		0	0	0								0
4174	Stolphål		0	0	0								0
4185	Stolphål	X	0,7	0	0,14	Brun humös sand						Tveksamt	0

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
4196	Stolphål		0	0	0								0
4207	Stolphål		0	0	0								0
4230	Stolphål		0	0	0								0
4249	Stolphål	X	0,2	0	0,06	Brun humös sand							0
4258	Stolphål		0	0	0								0
4270	Stolphål		0	0	0								0
4280	Stolphål		0	0	0								0
4290	Stolphål		0	0	0								0
4309	Stolphål		0	0	0								0
4320	Stolphål		0	0	0								0
4329	Stolphål		0	0	0								0
4353	Stolphål		0	0	0								0
4363	Stolphål	X	0,36	0	0,14	Grå ngst sotig sand							0
4374	Stolphål		0	0	0								0
4390	Stolphål		0	0	0								0
4414	Stolphål		0	0	0								0
4423	Stolphål		0	0	0								0
4473	Stolphål		0	0	0								0
4483	Stolphål		0	0	0								0
4543	Stolphål		0	0	0								0
4551	Stolphål		0	0	0								0
4562	Stolphål		0	0	0								0
4580	Stolphål	X	0,3	0	0,24	Svartgrå sand							0
4591	Stolphål		0	0	0								0
4600	Stolphål		0	0	0								0
4639	Stolphål	X	0,28	0	0,14								0
4660	Stolphål		0	0	0								0
4672	Stolphål		0	0	0								0
4682	Stolphål		0	0	0								0
4691	Stolphål		0	0	0								0
4699	Stolphål	X	0,44	0	0,06	Brun humös sand						Tveksamt	0
4719	Stolphål		0	0	0								0
4726	Stolphål		0	0	0								0
5030	Stolphål		0	0	0								0
5038	Stolphål	X	0,36	0,36	0,21	Mörkbrun humös sand	Flammig brun sand						0
5048	Stolphål	X	0,3	0,3	0,5	Brun humös sotig sand							3166

Id	Subclass	Undersökt	Längd, m.	Bredd, m.	Djup, m	Fyllning 1	Fyllning 2	Fyllning 3	Fyllning 4	Fyllning 5	Skörbränd	Kommentar	Rel to obj
100001	Stolphål		0	0	0								0
5061	Stolphål		0,4	0,4	0,15	Brun humös sand							0
5070	Stolphål	X	0,33	0,33	0,13	Brun humös sand							0
5092	Stolphål		0,5	0,4	0,11	Brun humös sand							0
5115	Stolphål	X	0,65	0,4	0,35	Mörbrun humös sand med inslag av flammig sand							0
5139	Stolphål	X	0,25	0,25	0,14	Brun humös sand							0
5148	Stolphål	X	0,25	0,25	0,26	Brun humös sand							0
5253	Stolphål	X	0,5	0	0,24	Mörkbrun sand							0
259	Utgår		0	0	0								0
557	Utgår		0	0	0								0
2640	Utgår		0	0	0								0
2981	Utgår		0	0	0								0
3848	Utgår		0	0	0								0
4219	Utgår		0	0	0								0
4239	Utgår		0	0	0								0
4299	Utgår		0	0	0								0
4342	Utgår		0	0	0								0
4709	Utgår		0	0	0								0

Bilaga 2

Fyndtabell

Accessionsnr: HM 28668: 1–54
Landskap: Halland
Socken: Skrea
Fastighet: Skrea 8:5
RAÄ-nr: 204

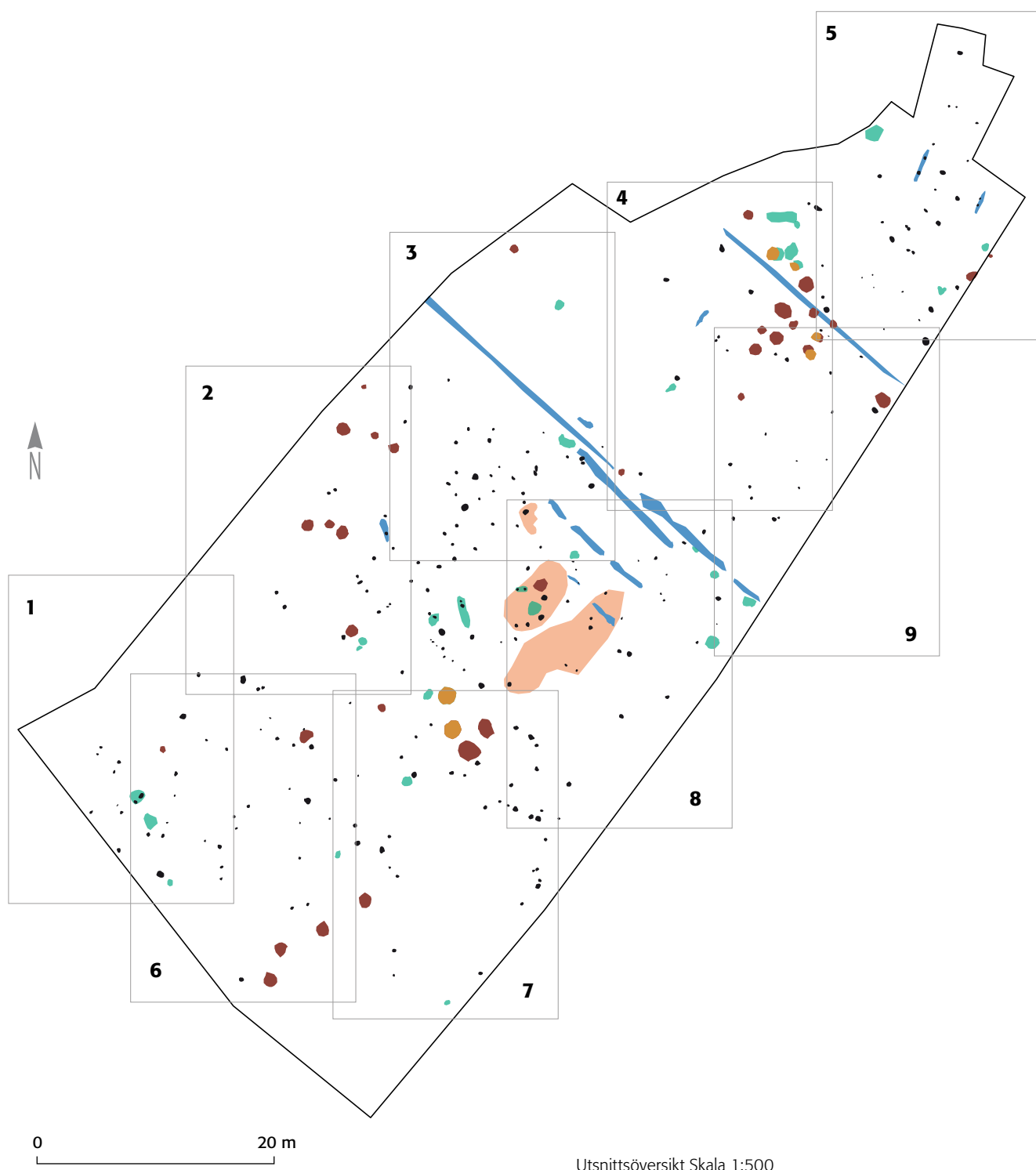
Undersökningen utförd: 2011

Id	Subclass	Fyndnummer	Material	Sakord	Vikt, g	Antal	Se_text	Retuschera	Kommentar	Del	Bränd	Rel_to_obj
100015	Flinta	1	Flinta	Avslag	11,7	1	X					673
100016	Flinta	2	Flinta	Avslag/avfall	6,1	2						673
100017	Flinta	3	Flinta	Avslag/avfall	18	4						2482
100018	Flinta	4	Flinta	Avslag/avfall	1	1						0
100019	Flinta	5	Flinta	Kärna	13,6	1	X					3158
100020	Flinta	6	Flinta	Avslag/avfall	11,8	8					X	3158
100021	Flinta	7	Flinta	Avslag/avfall	87,1	11						5079
100022	Flinta	8	Flinta	Kärnfragment	5,5	1	X		Neolitisk			5079
100023	Flinta	9	Flinta	Spån	0,8	1			Neolitisk			5079
100024	Flinta	10	Flinta	Avslag/avfall	6,2	1					X	5079
100025	Flinta	11	Flinta	Skrapa	38,5	5	X					5079
100026	Flinta	12	Flinta	Avslag/avfall	3,1	1						2482
100027	Flinta	13	Flinta	Avslag/avfall	4,9	1					X	2482
100029	Keramik	14	Keramik	Kärl	1,3	1	X					0
100030	Flinta	15	Flinta	Avslag/avfall	0,7	1						2422
100031	Flinta	16	Flinta	Avslag/avfall	1,7	3						2482
100033	Flinta	17	Flinta	Avslag/avfall	1,4	1						0
100034	Flinta	18	Flinta	Avslag/avfall	1,3	1						2581
100035	Flinta	19	Flinta	Kärnfragment	11,5	1	X		Neolitisk			2422
100036	Flinta	20	Flinta	Avslag/avfall	31,4	13						2422
100038	Keramik	21	Keramik	Kärl	2,8	2	X		Spaltad	Buk		3270
100040	Keramik	22	Keramik	Kärl	34,4	3			Bronsålder	Buk, mynning		4750
100041	Keramik	23	Keramik	Kärl	5,4	3			okänd tid	Buk		4610
100042	Flinta	24	Flinta	Avslag/avfall	6,4	4					X	2557
100043	Flinta	25	Flinta	Avslag/avfall	2,2	3						2557

Id	Subclass	Fyndnummer	Material	Sakord	Vikt, g	Antal	Se_text	Retuschera	Kommentar	Del	Bränd	Rel_to_obj
100044	Flinta	26	Flinta	Avslag/avfall	9,6	1						2422
100046	Flinta	27	Flinta	Avslag/avfall	6,1	1						3933
100049	Flinta	28	Flinta	Avslag	568,9	1	X					100047
100050	Flinta	29	Flinta	Avslag/avfall	63,4	7						100047
100051	Flinta	30	Flinta	Avslag	0,5	1						5253
100052	Flinta	31	Flinta	Avslag/avfall	60	13						0
100053	Flinta	32	Flinta	Avslag/avfall	0,9	2					X	0
100056	Flinta	33	Flinta	Avslag/avfall	33	13						0
100062	Flinta	36	Flinta	Kärnfragment	0,8	1					X	4079
100063	Keramik	37	Keramik	Kärl	4	1			Fragmen- tarisk	Buk		0
100064	Flinta	38	Flinta	Avslag/avfall	5	1						0
100065	Flinta	39	Flinta	Kärnfragment	2,9	1						5006
100066	Flinta	40	Flinta	Avslag/avfall	0,4	1					X	2557
100067	Flinta	41	Flinta	Kärna	20,7	1	X					2482
100068	Flinta	42	Flinta	Avslag/avfall	0	12						3166
100069	Flinta	43	Flinta	Avslag/avfall	10,7	5					X	3166
100070	Flinta	44	Flinta	Avslag/avfall	18,4	3						2465
100071	Flinta	45	Flinta	Avslag/avfall	8,2	4						2442
100072	Flinta	46	Flinta	Avslag/avfall	0,6	1						2482
100073	Flinta	47	Flinta	Avslag/avfall	45	5						2482
100074	Flinta	48	Flinta	Kärna	535	2	X					2482
100075	Flinta	49	Fossil	Fossil	3,1	1						0
100076	Flinta	50	Flinta	Kärnfragment	0,6	1	X					3194
100079	Flinta	51	Flinta	Avslag/avfall	153,8	27						100077
100080	Flinta	52	Flinta	Kombinations- redskap	29,4	1	X					100077
100081	Flinta	53	Flinta	Skrapa	26,8	3	X					100077
100082	Flinta	54	Flinta	Avslag	30,6	2	X	X				100077

Bilaga 3

Anläggningsplan

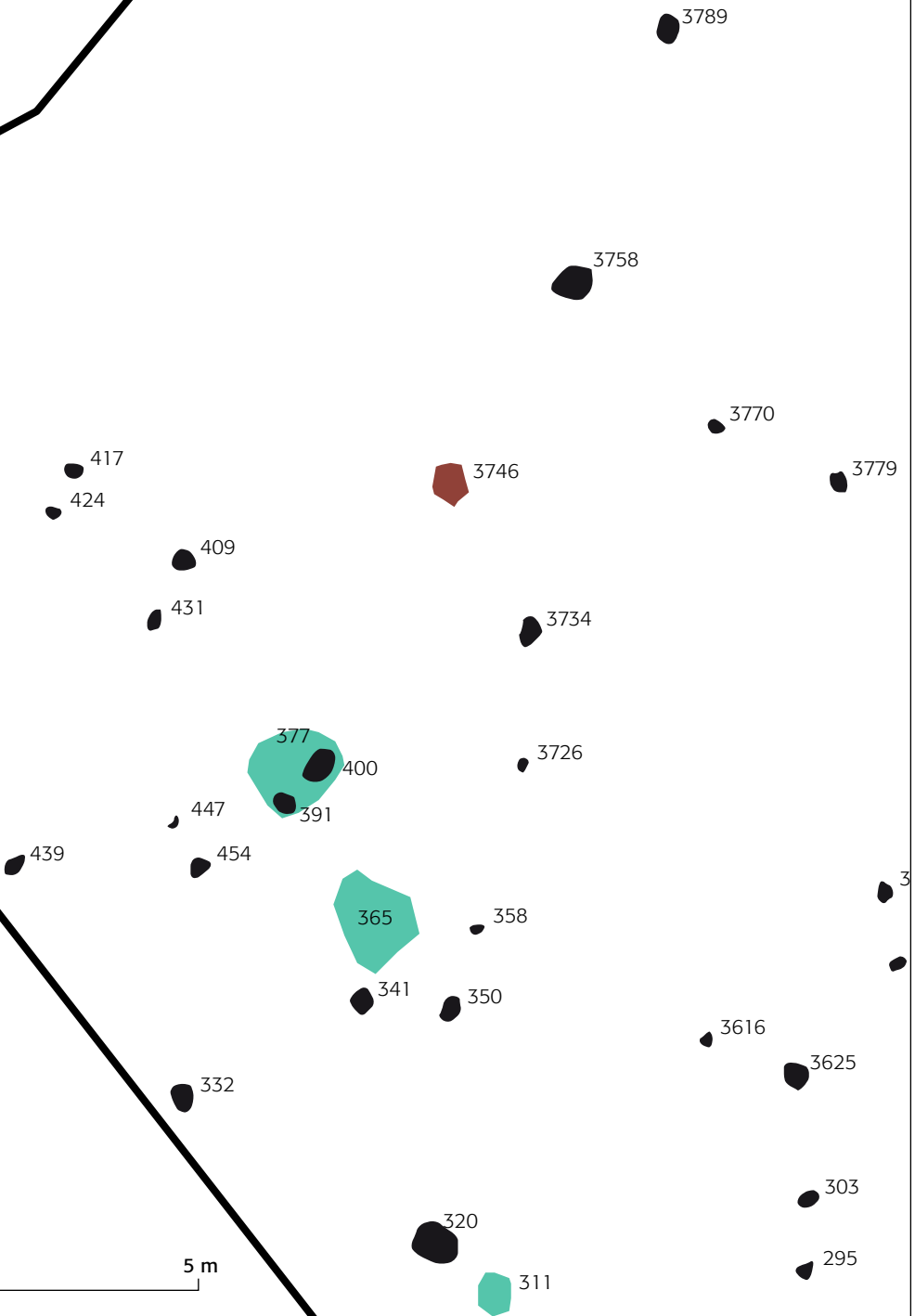

Utsnitt 1
Skala 1:100

- Grop
- Härd
- Stolphål
- Ränna
- Kokgrop
- Lager

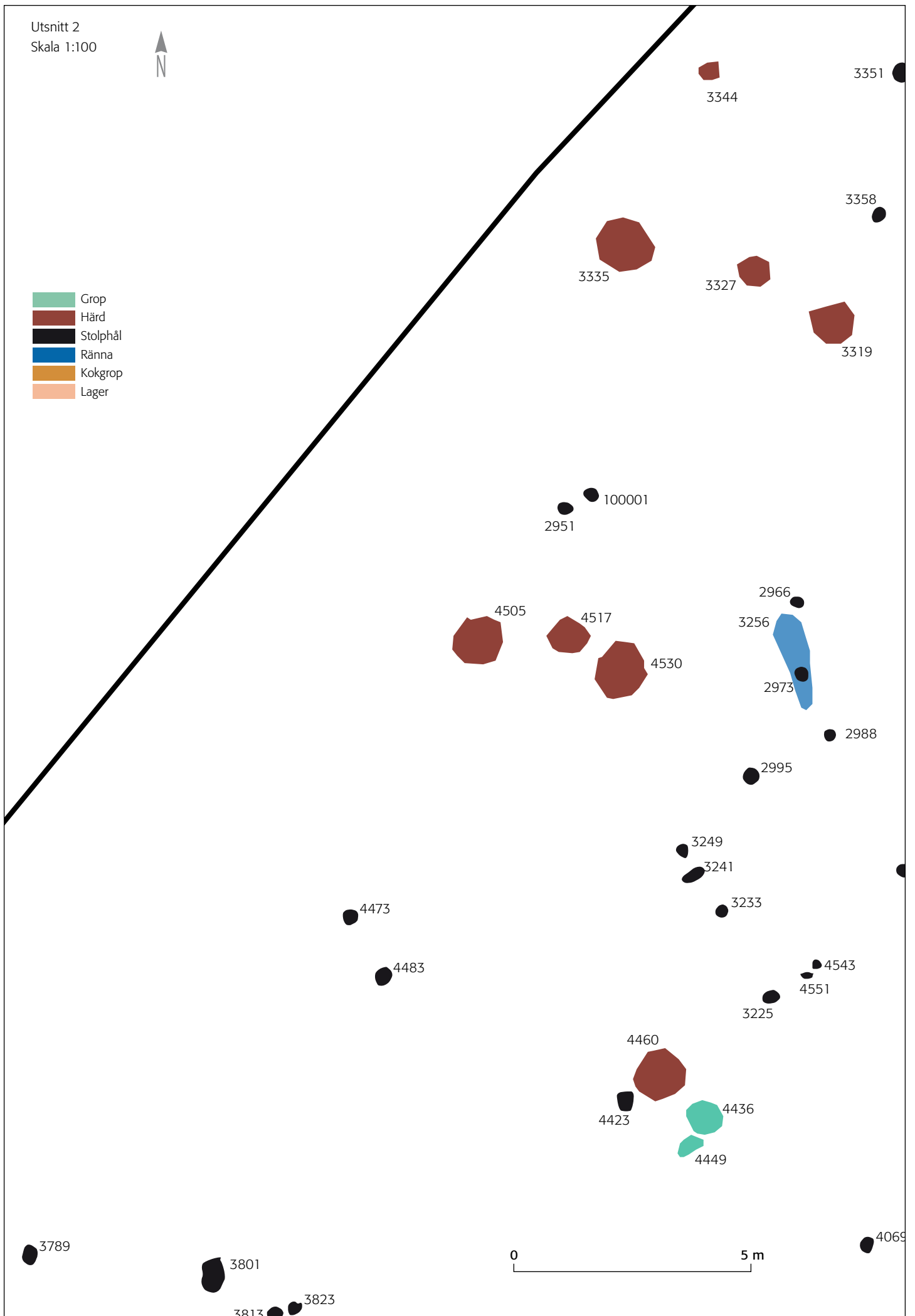
0 5 m

Utsnitt 2
Skala 1:100

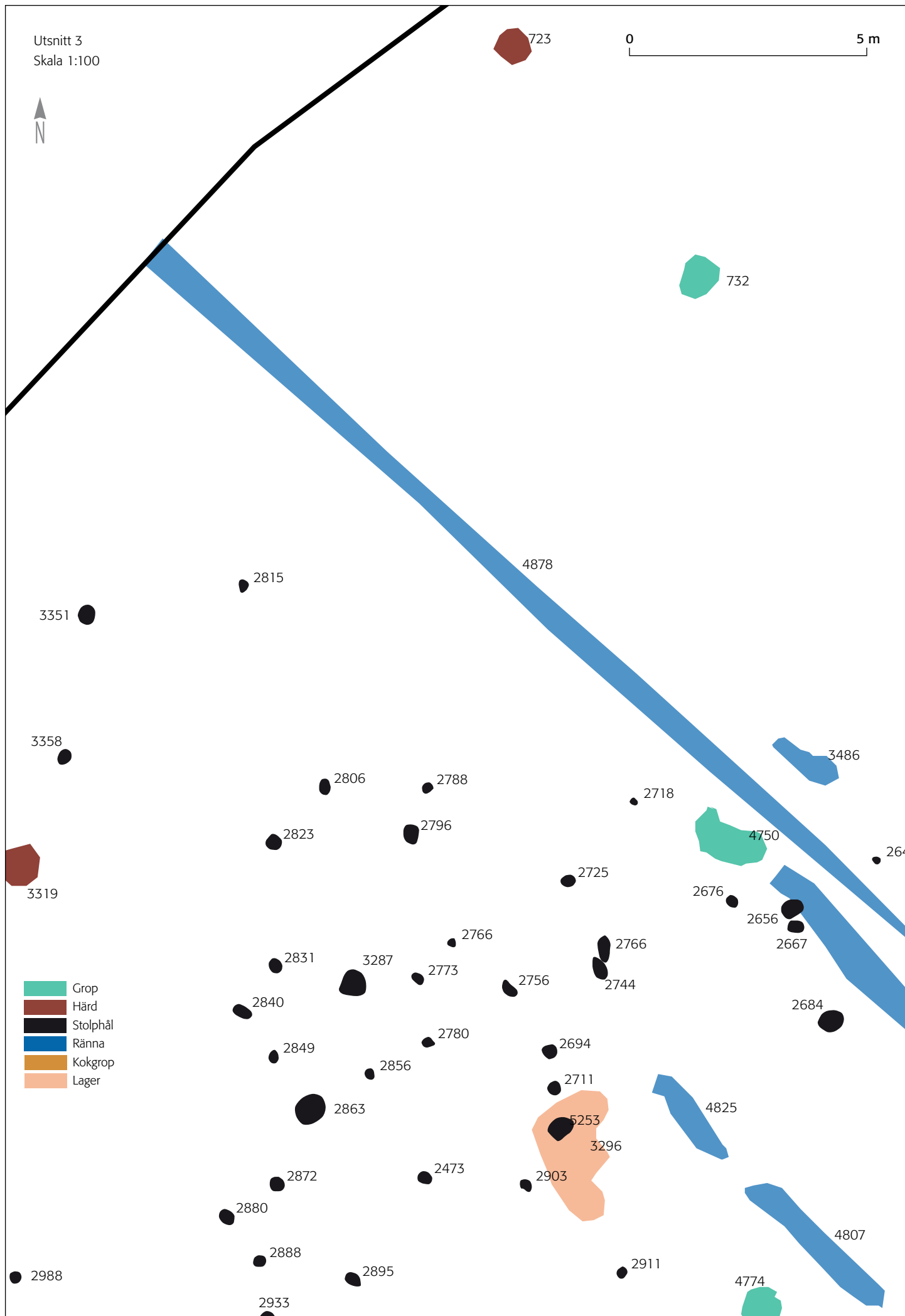
- Grop
- Härd
- Stolphål
- Ränna
- Kokgrop
- Lager

Utsnitt 3
Skala 1:100

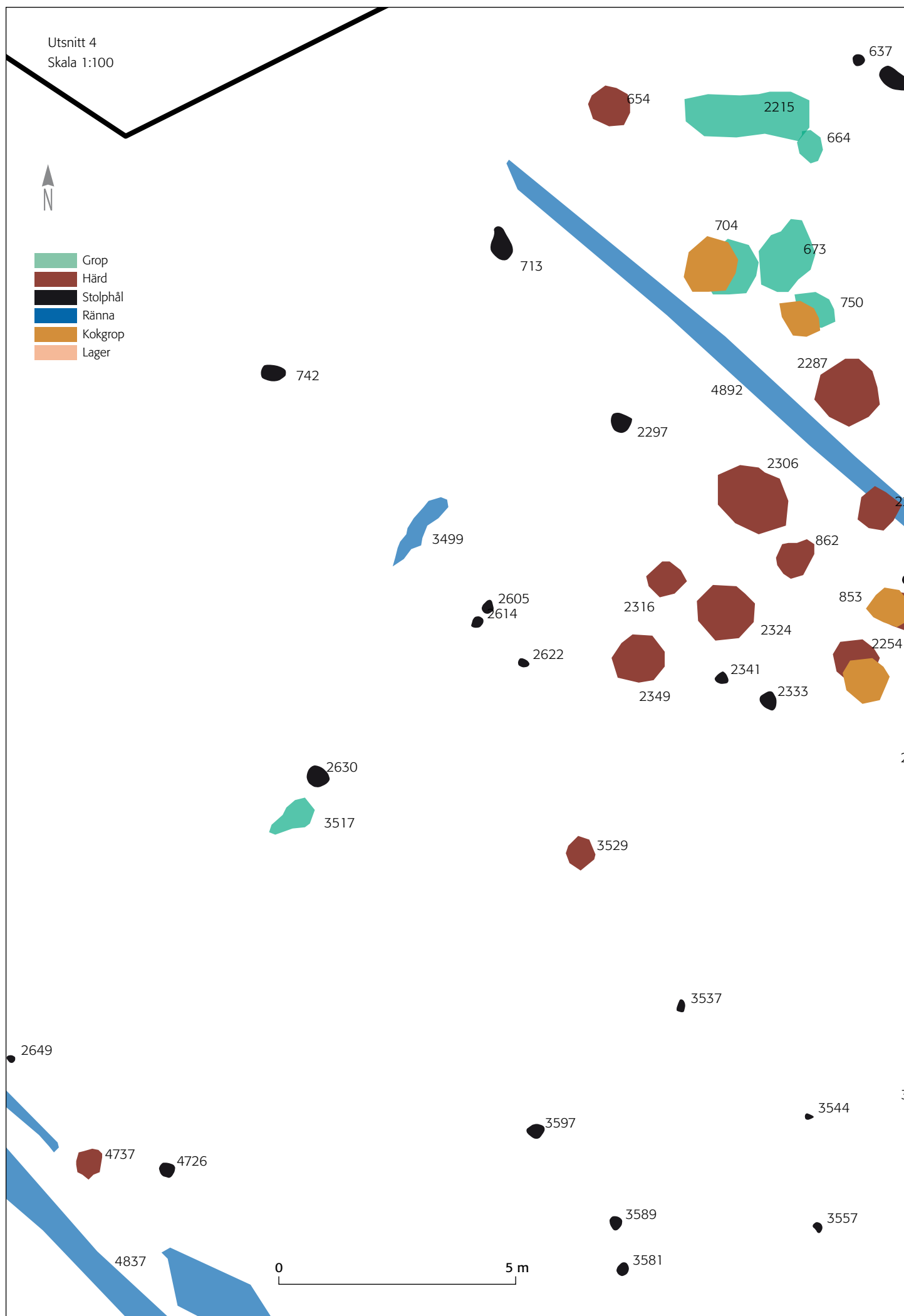
0 5 m

Utsnitt 4
Skala 1:100

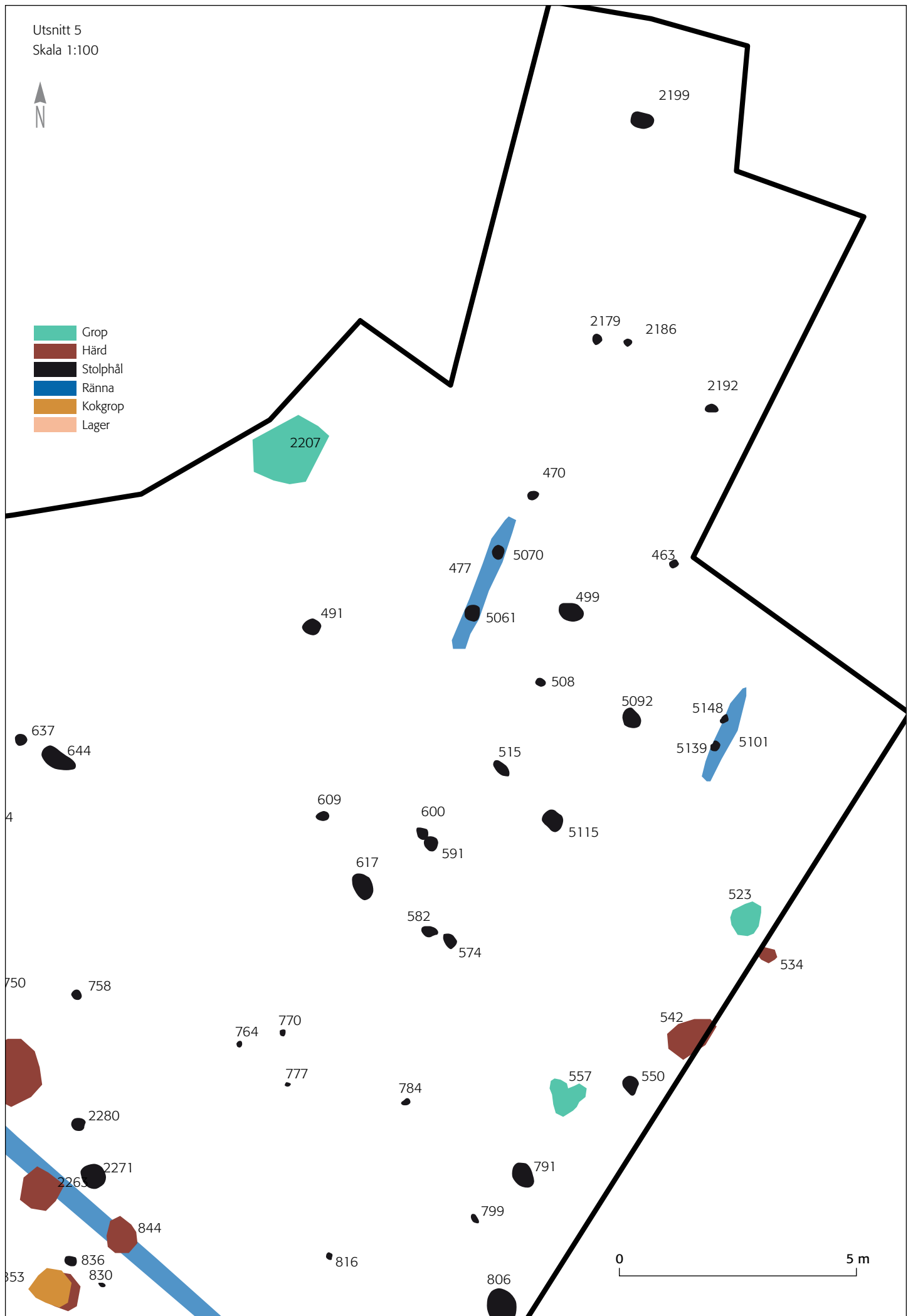
- Grop
- Hård
- Stolphål
- Ränna
- Kokgrop
- Lager

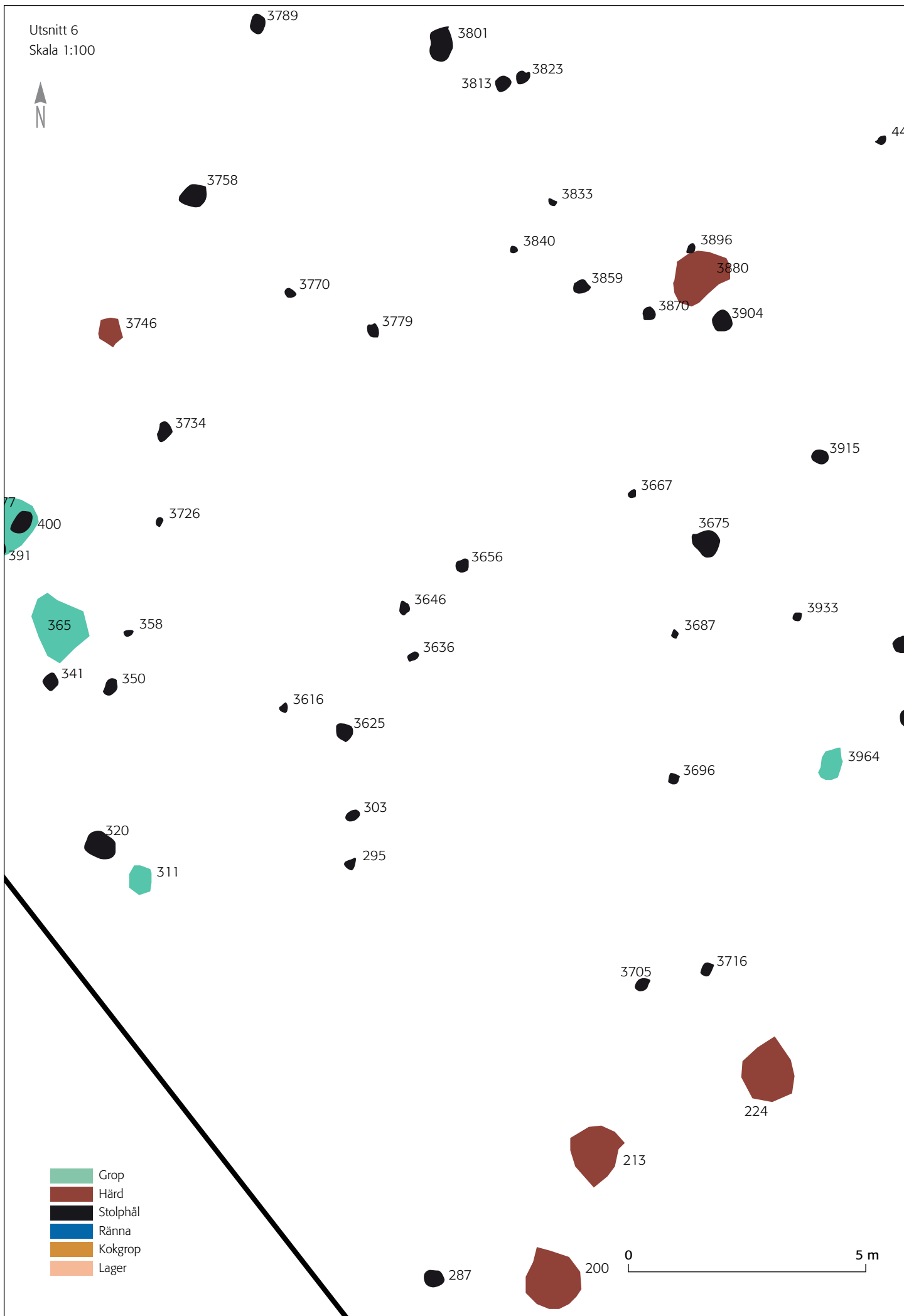

Utsnitt 5
Skala 1:100

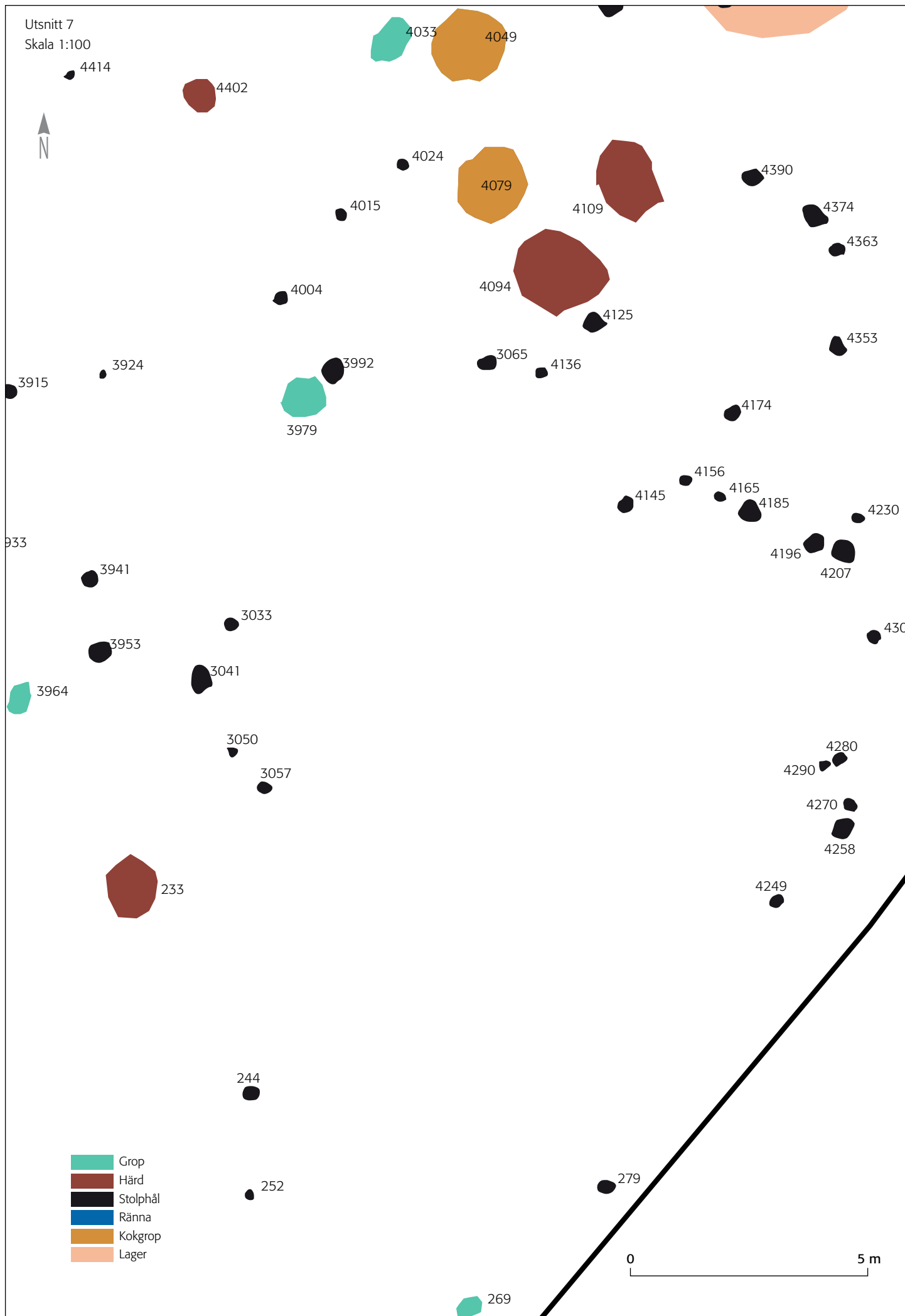

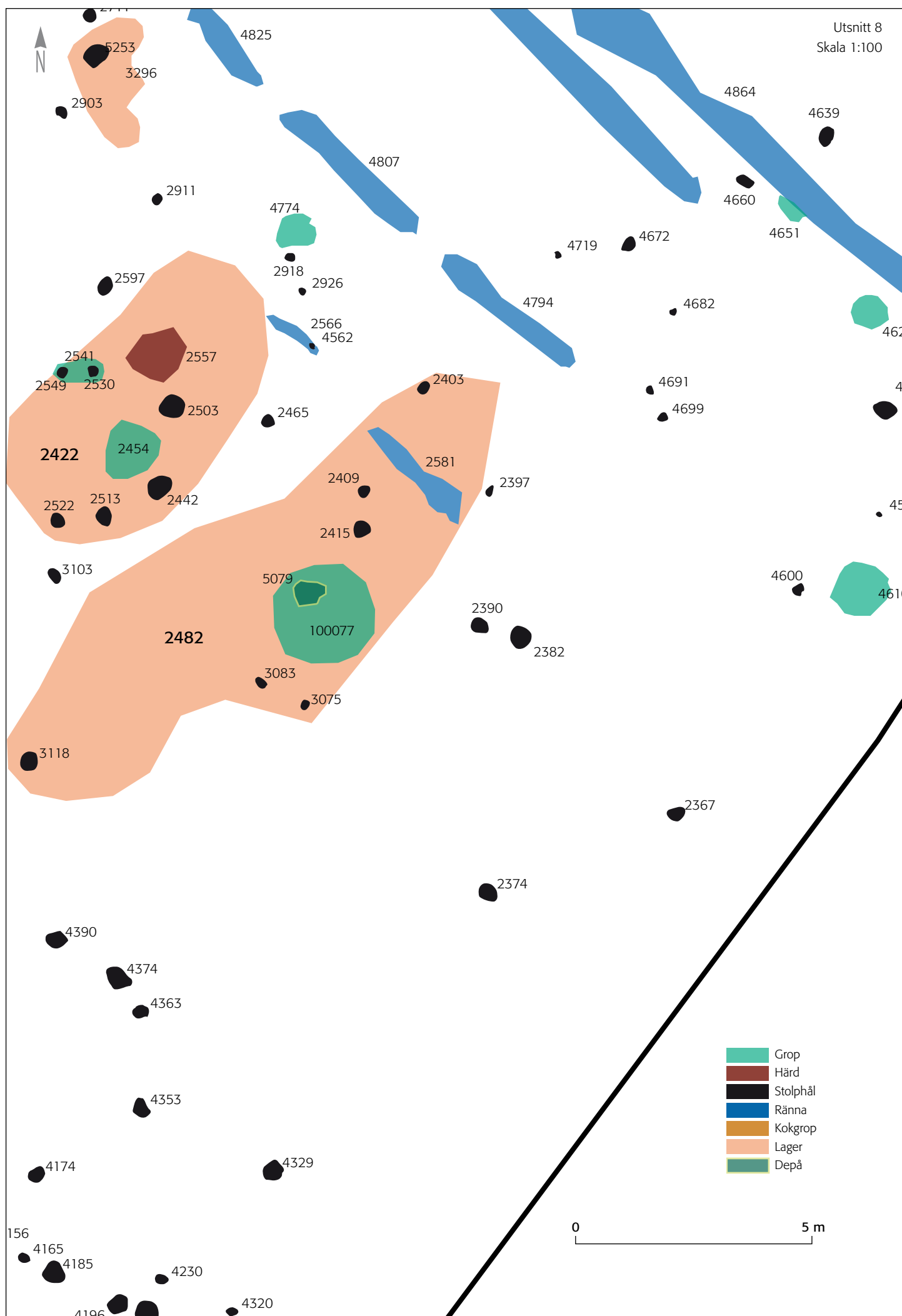
	Grop
	Härd
	Stolphål
	Ränna
	Kokgrop
	Lager

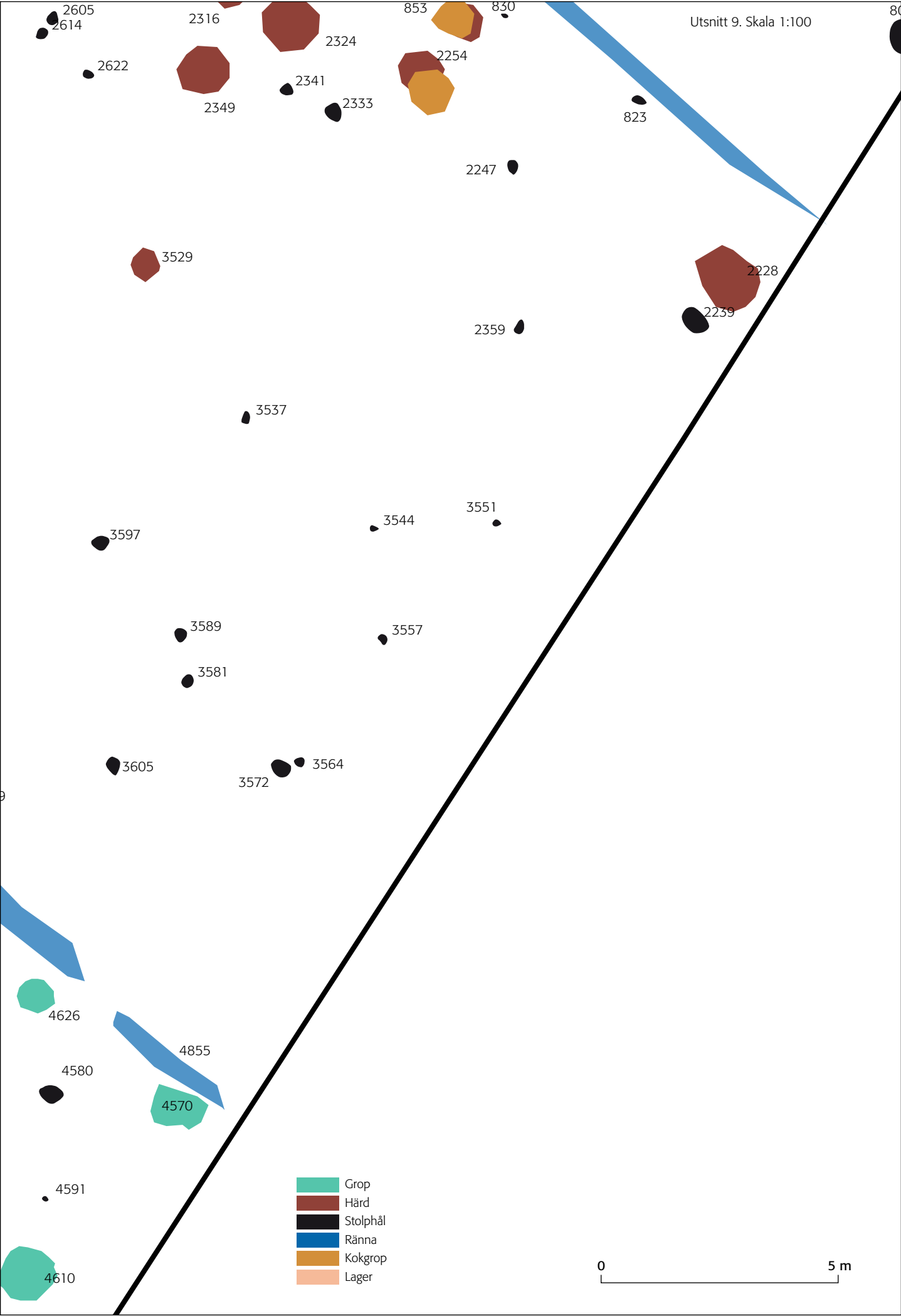

Utsnitt 7
Skala 1:100

Bilaga 4

¹⁴C-dateringar

Göran Possnert, Uppsala Universitet

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Göran Possnert

Besöksadress:
Ångströmlaboratoriet
Lägerhyddsvägen 1
Rum 4143

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
018 – 471 30 59

Telefax:
018 – 55 57 36

Hemsida:
<http://www.angstrom.uu.se>

E-post:
Goran.Possnert@Angstrom.uu.se

Uppsala 2013-01-25

Ola Kadefors
Kulturmiljö Halland
Bastionsgatan 3
302 43 HALMSTAD

Resultat av ¹⁴C datering av träkol, hasselnötskal och makrofossil från Skrea socken, Falkenbergs kommun, Halland.

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Makrofossilerna har behandlats enligt ovan utom i steg 3 då 0.5 % NaOH användes vid 60°C under 1 timme.

Före acceleratorbestämningen av ¹⁴C-innehållet förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO₂-gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

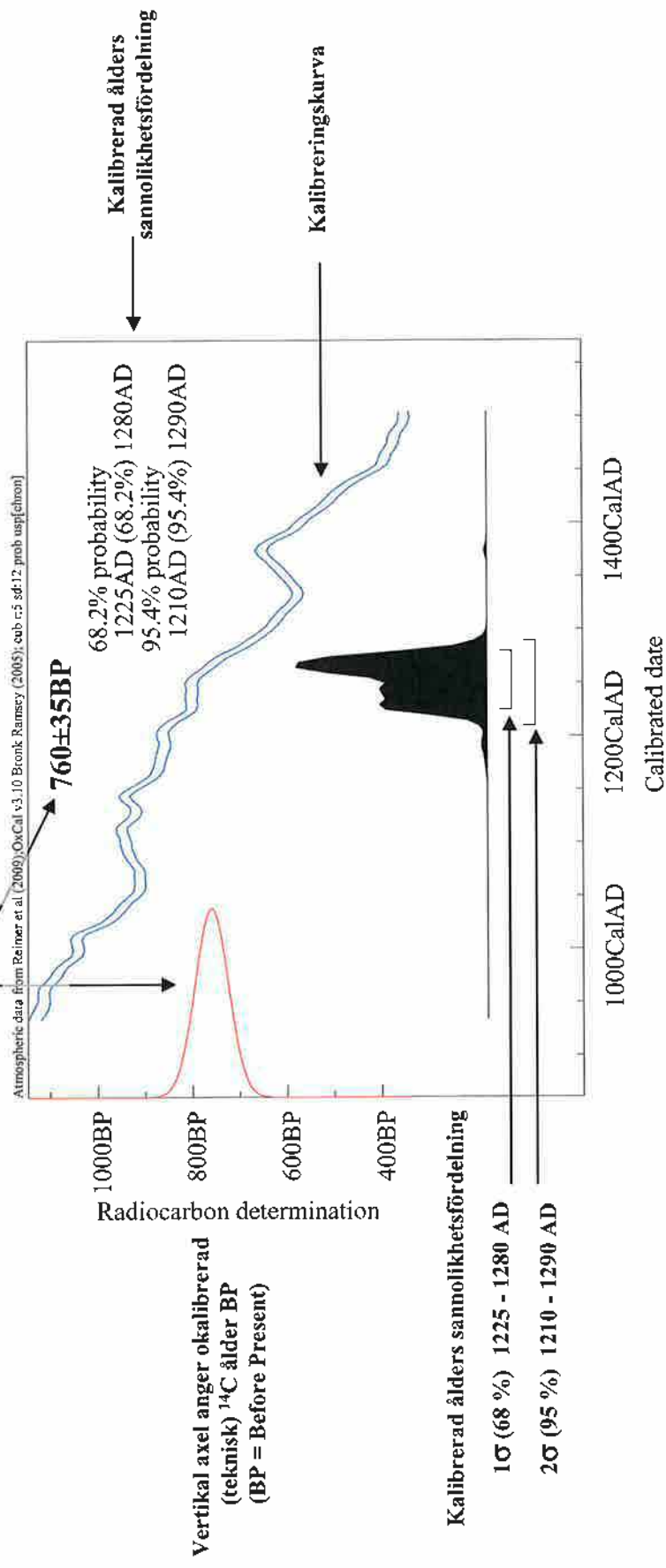
Labnummer	Prov	δ ¹³ C‰ VPDB	¹⁴ C age BP
Ua-45028	Skrea 204, A233 (kvistar)	-26,8	5 892 ± 39
Ua-45029	Skrea 204, A4610 (sädskorn)	-24,7	2 949 ± 34
Ua-45030	Skrea 204, A5159 (hasselnötskal)	-24,0	7 962 ± 46

Med vänlig hälsning

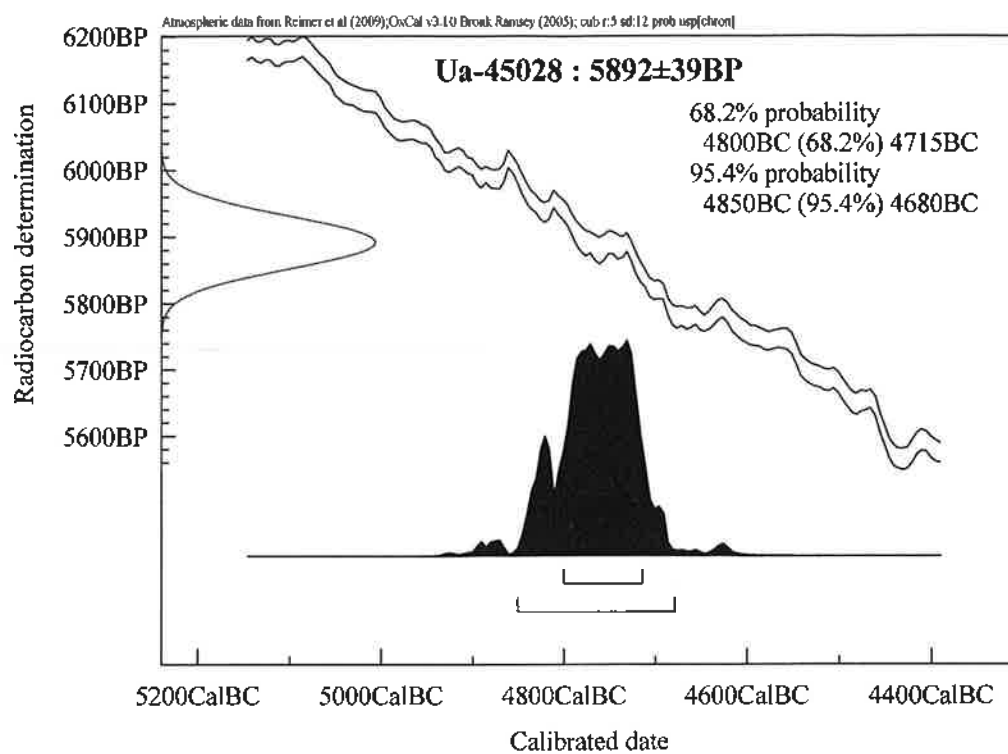
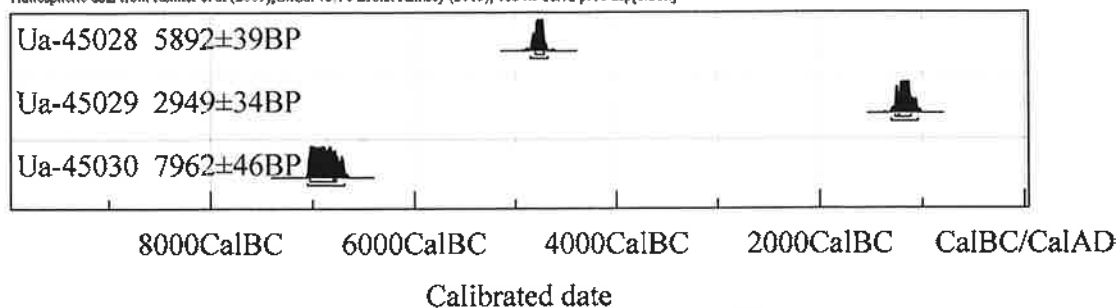
Göran Possnert/ Ingela Sundström

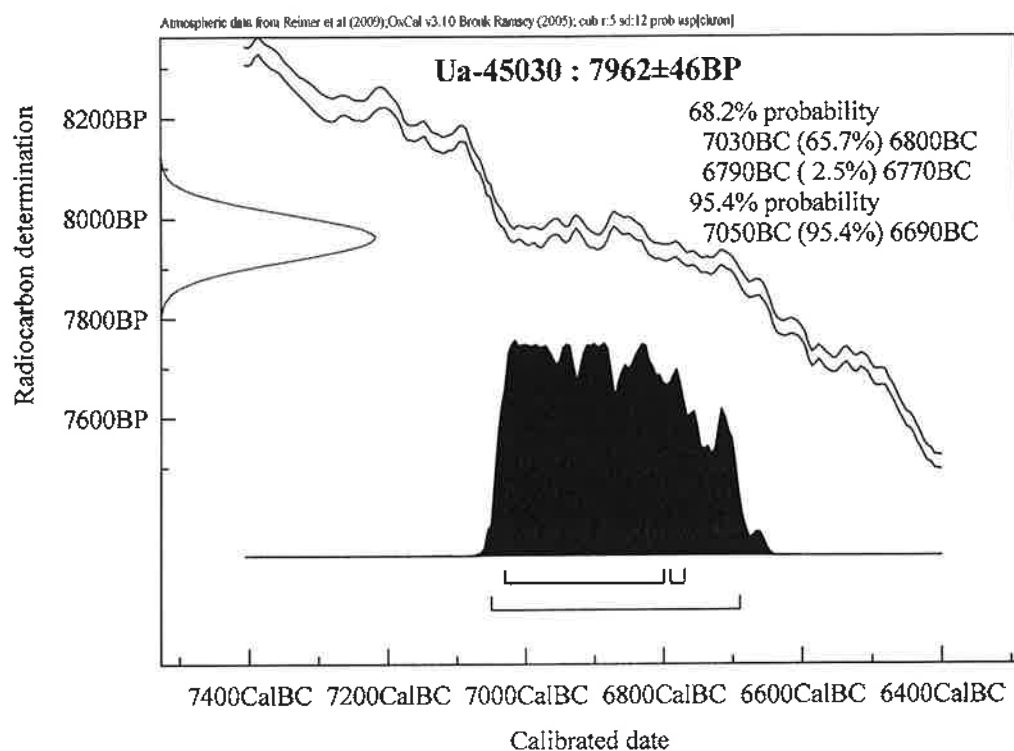
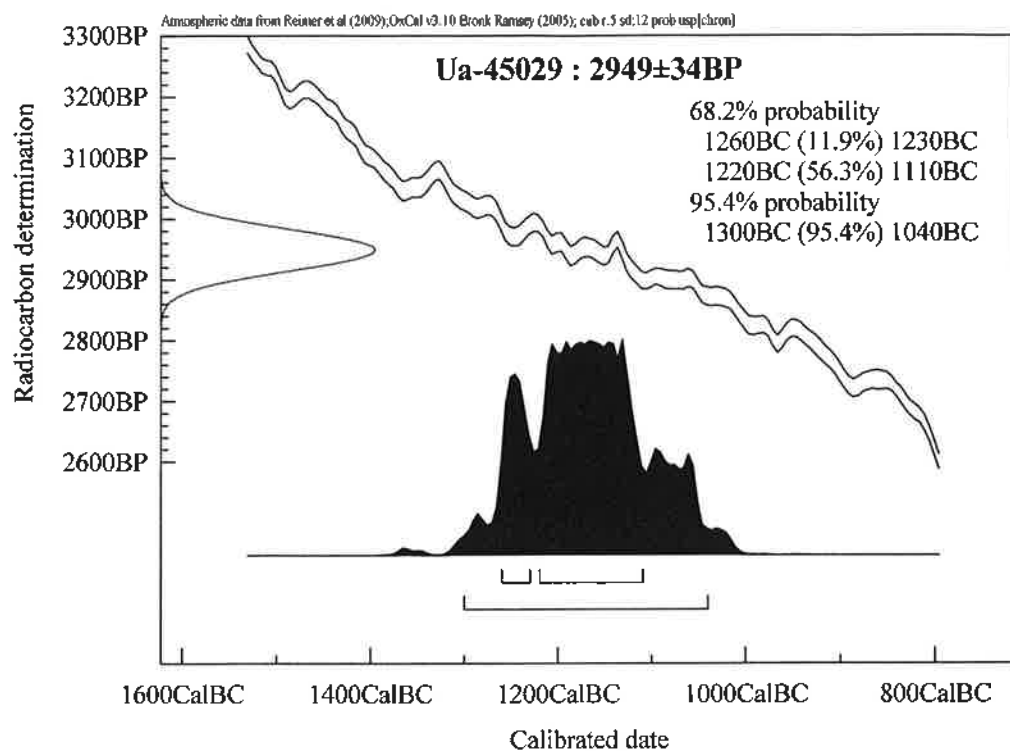
Förklaring till kalibreringsutskrift från programmet OxCal

Okalibrerad (teknisk) ^{14}C ålder BP beräknad med $T_{1/2} = 5570$ år
normaliserad till $\delta^{13}\text{C} = -25$ ‰ mot PDB

Atmospheric data from Reimer et al (2009); OxCal v3.10 Bronk Ramsey (2005); cub r:5 sd:12 prob usp[chron]

Bilaga 5

Makroprover

Mats Regnell

ANALYSRAPPORT

Analys av jordprover från Skrea RAÄ 204, Halland.

Metod

De tillsända proverna volymbestämdes genom att den lufttorkade jorden hälldes i en graderad bägare och en känd volym vatten tillsattes. Provvolymer utgjorde alltså jordpartiklar minus luftvolymen mellan partiklarna. Proverna dispergerades under 1 timme med 5%-ig NaOH och preparerades därefter med en kombination av slammings- och flotationsteknik. Ingen särskild flotationsapparat utnyttjades. Sikt med 0,25 mm:s maskvidd användes. Det floterade materialet lufttorkades efter preparering och studerades under mikroskop i 6,7-40 gångers förstoring. Proverna innehöll färsk rötter samt enstaka färsk frön, dagmaskkokonger och insekter som inte har noterats som fynd. Endast förkolnade eller brända fynd betraktas som fynd. De preparerade proverna och fynd förvaras på Institutionen för Naturgeografi och Kvartergeologi, men kan med kort varsel tillsändas uppdragsgivaren om så önskas.

Analysen omfattar växtmakrofossilanalyser av 4 jordprover tagna i samband med en arkeologisk undersökning av en förhistorisk boplatz.

Fynd

<u>Prov ID (Provvol., dl)</u>	<u>Anläggningstyp</u>	<u>Växtrester</u>	<u>Träkolsfragment</u>
A233, PM5268 (7)	Härd	—	ca. 2 ml
A853, PM5197 (9)	Kokgrop	—	ca. 170 ml
A4610, PM5026 (10)	Grop	1 obestämbart sädeskorn	ca. 1 ml
A5159, PM5079 (10)	Depå	Hasselnötskal, 6,8 mg	ca. 1 ml

Utöver mindre eller stor mängd träkol hittades endast ett obestämbart sädeskorn i provet från A4610 samt fyra små fragment av förkolnade hasselnötskal i A5159. För proverna A233 och A853, som förmodas vara från bronsåldern, kan inga tolkningar ges. De båda proverna, A4610 och A5159 som antas ha med neolitikum att göra, berättar endast att odling av spannmål och insamling av hasselnötter är påvisade.

2012-10-27

Mats Regnell

08-16 48 09 — 0705-43 45 86 — mats.regnell@geo.su.se

Bilaga 6

Ritningsförteckning och ritningar

HMAK 4408:1-10

Fältritningar i skala 1:20

Anl. id	class	Anl.typ	Rit.nr Intrasis	Ritnings nr
200	Arkeologiskt objekt	Härd	100008	7
213	Arkeologiskt objekt	Härd	100007	6
224	Arkeologiskt objekt	Härd	100008	7
233	Arkeologiskt objekt	Härd	100008	7
244	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
252	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
259	Arkeologiskt objekt	Utgår	100005	4
279	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
332	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
439	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
477	Arkeologiskt objekt	Ränna	100002	1
508	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
515	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
557	Arkeologiskt objekt	Utgår	100003	2
617	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
664	Arkeologiskt objekt	Grop	100003	2
673	Arkeologiskt objekt	Grop	100003	2
704	Arkeologiskt objekt	Kokgrop	100003	2
750	Arkeologiskt objekt	Kokgrop	100003	2
784	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
791	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
799	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
816	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
823	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
853	Arkeologiskt objekt	Kokgrop	100002	1
2254	Arkeologiskt objekt	Kokgrop	100002	1
2333	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
2341	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
2367	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
2442	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100007	6
2454	Arkeologiskt objekt	Grop	100007	6
2473	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
2503	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100007	6
2522	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100007	6
2530	Arkeologiskt objekt	Grop	100007	6
2597	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
2640	Arkeologiskt objekt	Utgår	100010	9

Anl. id	class	Anl.typ	Rit.nr Intrasis	Ritnings nr
2684	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100004	3
2694	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
2780	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
2849	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
2863	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
2872	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
2903	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
2941	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
2973	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
2981	Arkeologiskt objekt	Utgår	100010	9
3003	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3011	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3018	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3033	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3041	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3050	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3057	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3091	Arkeologiskt objekt	Grop	100006	5
3111	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3118	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3125	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3133	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3142	Arkeologiskt objekt	Grop	100002	1
3158	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3166	Arkeologiskt objekt	Grop	100002	1
3175	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3181	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3187	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3194	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3201	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3217	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
3256	Arkeologiskt objekt	Ränna	100010	9
3270	Arkeologiskt objekt	Grop	100010	9
3287	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100003	2
3296	Arkeologiskt objekt	Lager	100004	3
3517	Arkeologiskt objekt	Grop	100003	2
3537	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
3572	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
3581	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
3605	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
3734	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
3848	Arkeologiskt objekt	Utgår	100010	9
3859	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
3915	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100010	9
4049	Arkeologiskt objekt	Kokgrop	100007	6
4079	Arkeologiskt objekt	Kokgrop	100007	6
4145	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
4185	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
4219	Arkeologiskt objekt	Utgår	100005	4
4239	Arkeologiskt objekt	Utgår	100005	4
4249	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4

Anl. id	class	Anl.typ	Rit.nr Intrasis	Ritnings nr
4299	Arkeologiskt objekt	Utgår	100005	4
4342	Arkeologiskt objekt	Utgår	100005	4
4363	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
4580	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
4610	Arkeologiskt objekt	Grop	100009	8
4639	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
4699	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100005	4
4709	Arkeologiskt objekt	Utgår	100005	4
4750	Arkeologiskt objekt	Grop	100004	3
4807	Arkeologiskt objekt	Ränna	100010	9
4837	Arkeologiskt objekt	Ränna	100010	9
5006	Arkeologiskt objekt	Grop	100002	1
5038	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
5048	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
5059	Sektion	Profil	100002	1
5061	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
5079	Arkeologiskt objekt	Grop	100009	8
5091	Ruta		100009	8
5092	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
5101	Arkeologiskt objekt	Ränna	100002	1
5115	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100002	1
5249	Sektion	Profil	100004	3
5251	Sektion	Profil	100004	3
5253	Arkeologiskt objekt	Stolphål	100004	3
Teckning av A Andersson: Flintor i skala 2:1				10

AS 3217 $\varnothing = 0,22$, djup 0,15

Brunflammig sandfyllning

Stolphäls i Grap 3142 \ Kodas om från AL

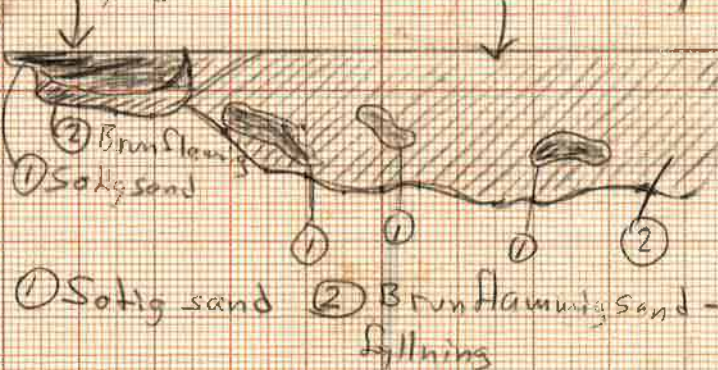
AS 3133

$\varnothing = 0,48$, djup 0,15

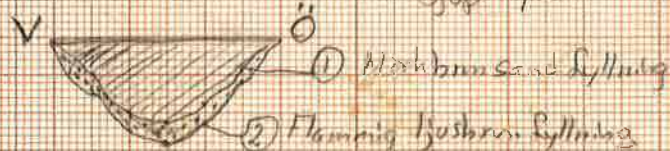
AL/AG 3142

L = 2,13, Br = 1,0

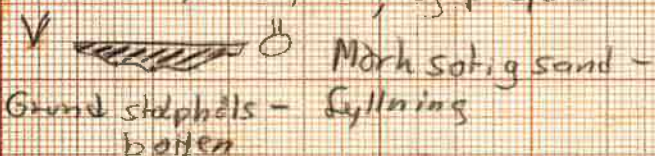

① Sotig sand ② Brunflammig sandfyllning

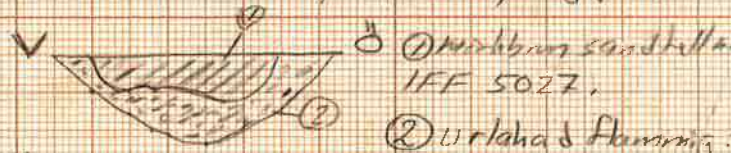
AS 3125 L = 0,60, Br = 0,55
djup 0,27

AS 3118 $\varnothing = 0,45$, djup 0,08

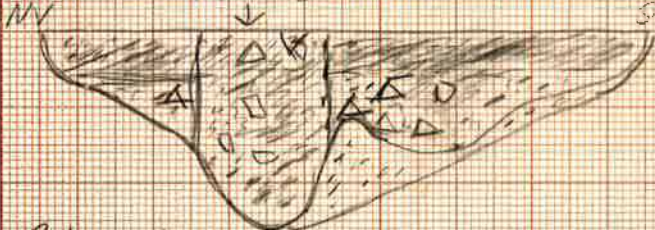
AS 3158 L = 0,76, Br = 0,50, djup 0,23

Efter profilering komdes andra halvan av föratt seha flinta etc. enast flintavlag

AG 3166 L = 1,58, Br = 0,85, djup 0,50

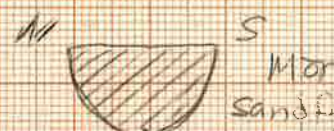
AS 5048

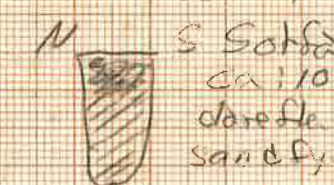
Anl. är en del ett sotigt sandlager ca 0,12/0,14cm djup
Under detta ett brunflammigt lager av sand
Centalt i anläggningen ett stolphäls AS 5048, $\varnothing = 0,30$ djup 0,50
Flintavlag av bränd och obränd flinta
IFF 5028, IFF 5029. 2st rester av slipsstenar hittades som
var skörbrända med övrig skörbränd sten.

I anläggningen västra del fanns en stolphälsbotten =
= AS 3166.

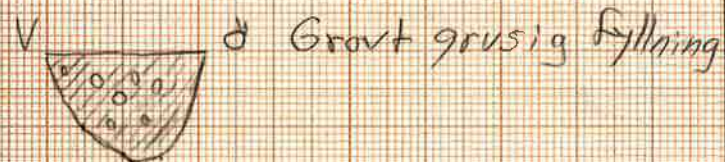
AS 3011 $\varnothing = 0,36$

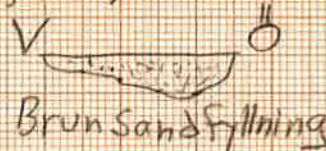
AS 3003 $\varnothing = 0,28$

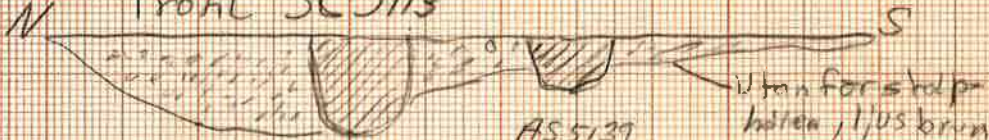
AS 508 $\varnothing = 0,40$, djup 0,30

AS 5092 L = 0,50, Br = 0,40
djup 0,11

AR 5101 L = 2,17, Br = 0,50, djup 0,
Profil 3C 5113

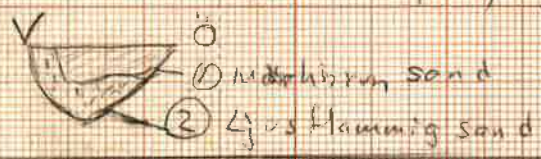

AS 5148 $\varnothing = 0,25$ /djup 0,25
AS 5139 $\varnothing = 0,25$ /djup 0,14 flammig fyllning

Stolphäls med mörk brun sandfyllning. Rännan grund med brun grusig sandfyllning.

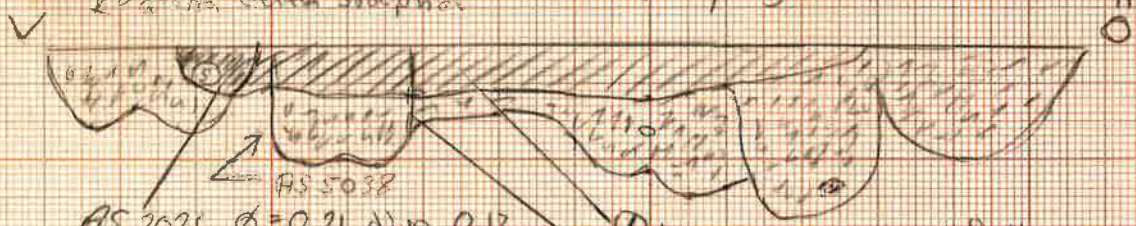
EH HUS 2
AS 711, AG 557
AL 5161, AS 5148, AS 5149
AR 477, AS 5070, AS 5071
AS 508, AS 5092, AS 5093
AS 5115, AS 617

AS 3111 $L=0,38, br=0,32, djup=0,20$

IPK 5024.5006
IFF 5023.5006
Flint avslag

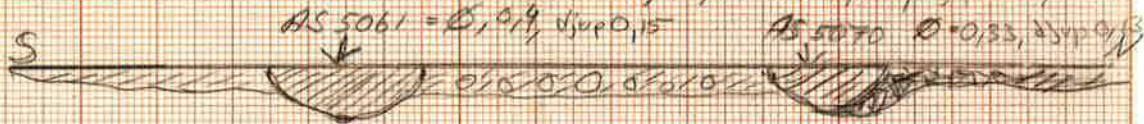
AS 5006 Grov $L=2,75, Br=0,77, djup 0,50$
Ivarsten delen stolphål

AS 3026 $\varnothing=0,21, djup 0,12$
Mörk, svagt sotig sandfyllning.

(1) Märkbrun sandfyllning
(2) Flammig, brun sandfyllning.

AR 477 Profil 3C 5059 $L=2,9, br=0,43, djup=0,15$

I AS 5061 ett Flintavslag IFF 5078

Fyllning grovgrusig Märklagad sand.

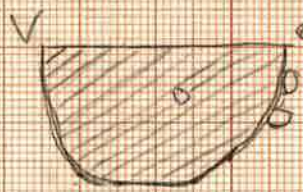
I all framträdde 2st stolphål i AS 5061 - $\varnothing=0,4$ med $djup 0,15$ och AS 5070 med $\varnothing=0,33, djup 0,15$

AS 515 $L=0,48, br=0,24$
 $djup=0,14$

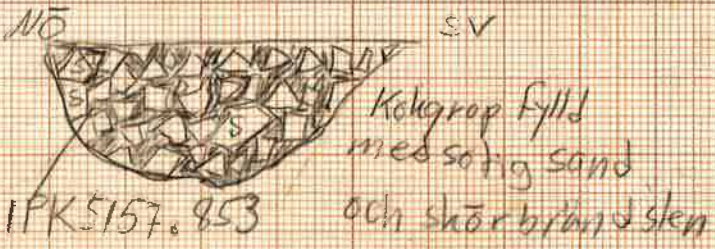
Mörkbrun grovgrusfyllning

AS 5115 $L=0,65, br=0,40, djup=0,35$

Märkbrun sandfyllning,
med flammigt inslag av
ljusa partier.

AH 853 $\varnothing=0,95, djup 0,37$

AH 2254 $\varnothing=98, djup=0,38$

IPK 5158.2254
Kokgröp med Märkgrått sandigt
lager i övre del (2) Sotfyllt lager.
(1) Märkfärgat sandlager med kol

AS 791 $\phi = 0,55$, djup 0,37

N S Mörkgrå humusblandad sand

Utgår!

AG 557 (stul)

AG 664 $L = 0,6$

SO

AS 784 $\phi = 0,18$, djup 0,07 "kapphål"

N S Mörkgrå humusblandad sand

AS 3033 $\phi = 0$

Ö

V Fla

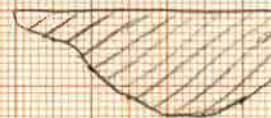
AS 799 $\phi = 0,21$, djup 0,11

N S Mörkgrå humusblandad sand

AS 3041 $Br = 0,1$

SO

AS 816 $\phi = 0,21$, djup 0,12

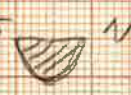
N S Mörkgrå humusblandad sand med sot

IPK 4435 . 816

AS 3050 $\phi = 0,1$

SO

NV Br

AS 2597 "Sneddad stolpe?" $\phi = 0,41$, djup 0,14

N S Flammig mörkgrå sand

AS 3057 $L = 0,3$

SO

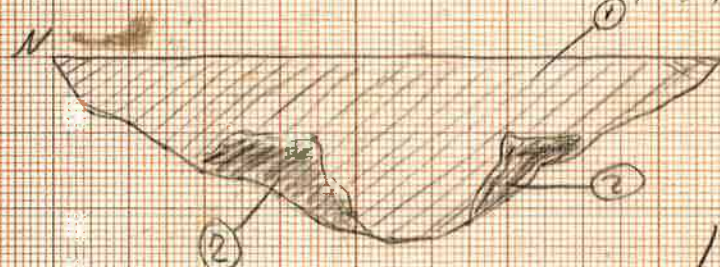
NV B

AS 617

N S $\phi = 0,56$, $0,13 = \text{djup}$
Brun flammig, lätting

AG 673 $L = 1,77$ $Br = 0,88$, djup $= 0,48$ Anläggningen
gräddes hela

SO Mörkbrun sand

② Mörkgrå sand
ev. utfällning från
botten

IFF 4434 . 673

Hela anläggningen grävd.

AG 3517

N

AG 750 Koks

S

IPK AG 704 $\phi = 1,20$, djup 0,60

Ö

① Mörklagd grå sand

② Kol med sotig sand på ca 30cm djup

"Koks rop" - skörbrända stavar i den nedre
halvan

IPK

AS 3287

Grund f

N

Skrea Lyckan

11-11-01

MV

100003

Ritning 2

7, br 0,50, djup 0,23

AS 2863 L=0,72, Br 0,61, djup=0,

NV
Gråbrun, flammig
fyllning

N S Mörkbrun / grå -
sandfyllning

2,32, djup=0,14

AS 2872 $\phi=0,33$, djup=0,22

unggrå brungrå fyllning

N S Mörkbrun fyllning
tydligt stolphöl

10, L=0,81, djup=0,30

AS 2860 $\phi=0,33$, djup 0,06

NV
Bavngrå flammig
fyllning

N S Grund

9, djup 0,13

AS 2941 $\phi=0,50$, djup=0,31

unggrå flammig fyllning

N S Stolphöl med en provgröp i
Mörkbrun sandfyllning.

7, br 0,24, djup 0,25

AS 3018 $\phi=0,50$, djup=0,11

brungrå flammig fyllning

N S Stolphöl med sot och
skär brända stenar

L=1,05, Br=0,60

AS 3175 AS 3181 AS 3187 3st flammiga
otydliga anl
som ev. utgör
Tant en bit flinta

S Fyllning: Brun-
grå sand med
järnvulfällning

AS 3194 $\phi=0,33$ djup=0,21

grop L=1,34, Br 1,05, Djup 0,52

V Ö Mörkbrun humusblandad sand-
fyllning
1st flintar slag i anl

N ① Gråbrun fyllning
ca 0,2 m djup
② Kolt, Ht sotigt
lager med skär-
bränd sten, ca
0,30 m djup

AS 3201 L=0,34, br 0,35, djup 0,20

V Ö Mörkbrun humusblandad sand-
fyllning.

L=0,72, Br=0,56, djup=0,08

AS 3209 $\phi=0,26$, djup=0,10

flammig otydlig
S Brun flammig
fyllning

V Ö Mörkbrun humusblandad
sandfyllning

AS 2684 IFF 5167 - 2684

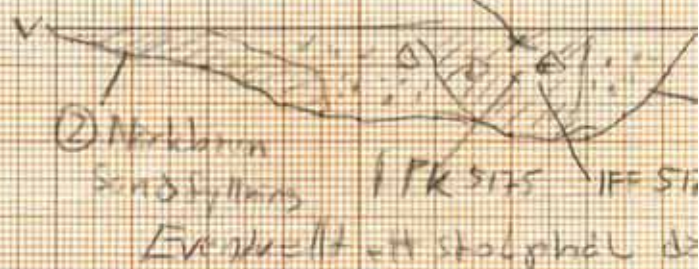
① = 0,55 N S

Mørkløst sand-
fyllning med
en Hjørnslag 5167

AG 4750 Profil 3C 5170
IPK 5175 IFF 5176

AG 4750 Profil 3C 5170 $L = 1,70$
IPK 5175 $Br = 0,1$
IFF 5176 IFF 5174 $d_{avg} =$

AG 4750 Profil 3C 5172S-N

Profilen borte grund eller sand
først gik igennem anden.

AG 5296 $L = 2,44$ / $br = 1,90$ / d_{avg}

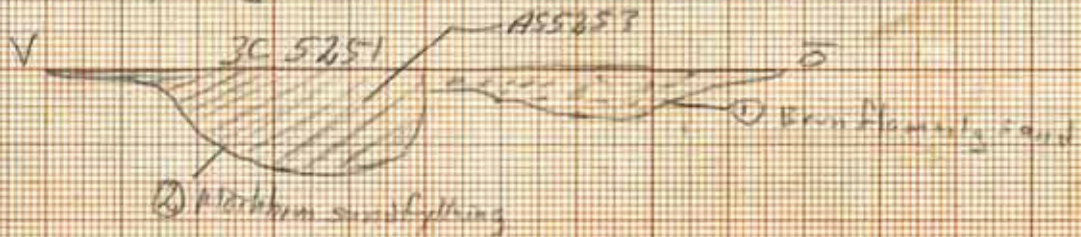
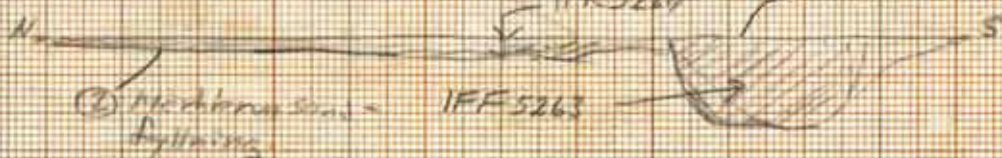
Antagelse om at det som ses her er et lag af
Hjørn - 2-skjævt med AS 5253 som en Hjørn

3C 5251 - E-V
3C 5249 - N-S
AS 5253

3C 5249

IPK 5244

AS 5253

Ta bank
 1PM5152 =
 = dubbel tryck

Lychan

11-21-10 MAM

100004

Ritning 3

0,29
 - 0

AT 5151 $\phi = 0,38$, djup 0,27 and kom under
 AG 4750 i profil 3C5172

Flora i gräs och
 med skärbränd
 Stenar
 i tyndare gräs.

Norrbom Sandhyllning
 And Bortgård efter dju-
 mentering för att dämpa botten

Profil 3C5172

innehåller
 (och en liten bit av)

AS 823

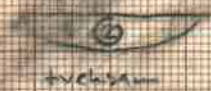

AS 4699

tucksam

AS 2333

tucksam

AS 2367

AS 4363

AS 2541

tucksam

AS 4185

tucksam

AS 3532

AS 4254

AS 3581

Mörligen
divrbo

AS 4249

AS 279

AS 3572

tucksam

Tydligt stekt
stolphäl

AS 3605

AS 252

AS 4639

AS 244

AS 4580

Lychen, Shura su

CP

1:20

100005

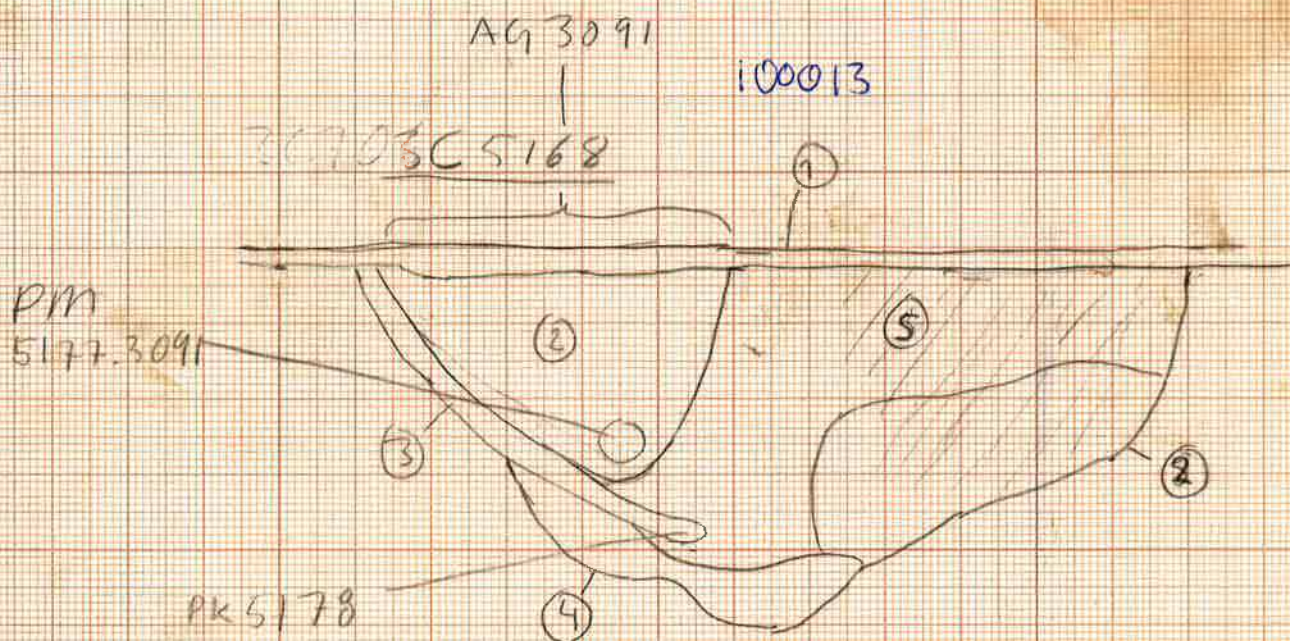
Ritnigur 4.

Lichen

- ① Brun sand
- ② Brun / orange
meland sand
- ③ Brun / ul sand
- ④ Orange / grå
sand
- ⑤ Grå sand
- ⑥ Brun / Grå meland
sand
- ⑦ Svart / grå
sand
- ⑧ Grå / rødt
sols sand

Stryker

AS 4709
AS 41342
AS 41239
AS 4219
AS 4145
AS 4299
AS 259

- ① Brun himis sand (AL 2482)
- ② Brun svagt himis sand
- ③ Lins av sot och kol
- ④ Brun utluktad svagt sotig sand
- ⑤ Flammig gulbrun sand

/// Område där huvuddelen av
skrapor har påträffats

Stor grop

Fyllning ② utgör både av en
anläggning, AG 3091, samt av
fyllning i den syd-västra delen
av gropen.

Gropen är upp och nedgrävd
vid ett flertal tillfällen.
AL 2482 utgör den sista fasen
närliggande med skrapor påträffas
i den västra delen av gropen.

Chansan gropen ligger under
AL 2482 är dess slutet
okänd.

OK

100006

Ring 5

AG 4771
Stolpher

L 0,40
B 0,40
D 0,18

solig want humic
Sand

Anläggningen i anslutning till kulturlagren

AG 2454 m 0

① Brun rot satig sand.

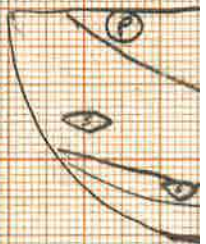
④ Svartbrun

Gröp eller möjligen kulturlagren i svacka.
Fynd av flinta

AG 2530 m 0

AS 2442

Stor kok
ej synli

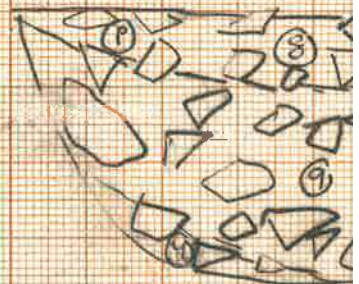
Gröp i stöphöl, det som
märkts m ③ är osäkert.
Fynd av flinta.

AS 2522

A 4079

AS 2503

Stor kokgröp
Stenarna princip
Stenarna vint 0

AS 2573

Område med stora kokgröpar

Mycket sannolikt är AH 4094
och 4109 också stora kokgröpar.

Som visas av 4049 bekräftar inte
kokgröparna som synliga i plan. Det finns alltså
i när området. Sannolikt åter i kokgröparna
aktiveras område

Möjligen redan ritad

Det finns alltså

Lager

- 2) Brun sand m. enstaka kolbitar 3) Brun sand
m. sotig sand. 4) Brungul sand m. sotig.

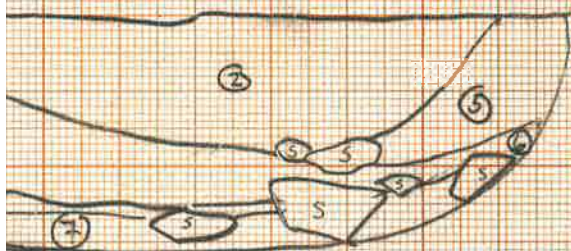
6) Gulorun sotig sand.

7) Svart sotig sand

8) Grön m. sotig sand

9) Orange sand.

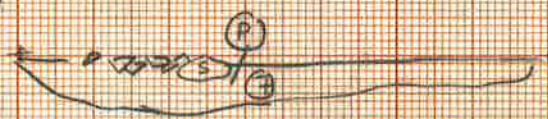
0419

strup utan ford. Under del (primär) är
finn ovan.

Område med hinder

AH 213

Stenarna är små och mycket
skärvan. De ligger väl samlade
i en liten del av anläggningen

I den liknande anläggningen AH 200
ger stensamlingen ett kvadratisk uttryck.
Antecknades endast och fotografierades
i mån.

utan fynd. Sotlinn i botten
iprallt ritade
13 m

möjligtvis flr

1. AH augustin

Lagham sken 2011

CP

100007

Ritning 6

AH 233

Hård med rektangulär stenpackning i mitten. Stenarna ligger ovanpå grund grop. Ant rensades noggrant i plan då det fanns en antydning till fyrkantighet. Inga fynd påträffades. 50% gränd. Makroprov.

AH 200

Hård med rektangulär stenpackning i mitten. Stenarna ligger ovanpå grund grop. Ant rensades noggrant i plan varför profilen inte är rättvisande. Inga fynd. 50% gränd. Makroprov

Gemensamma iakttagelser

Händerna lgs tillsammans med A 213 och 224 och tolkas som en samling okomplicerade händer. Vid rensning av AH 200 notades att de sydliga kanterna var 90° varför ant rensades noggrant i plan och fotografierades flera gånger. Såväl 233 200 visade sig vara distinkt rektangulär med stämning i horn avbuktning. Stämning var mycket skärbränd och sällan större än 0,1 meter. Eftersom stenarna är små förefaller det märkligt att de ligger i en så tydlig form. Möjligen är det så att det funnits en ram runt stämning som inte lämnat spår. Stenarna är lagda ovanpå en grund sällig grop. Trots att de mycket skärbrända stämning påträffades mycket lite Ant är tveklöst någon form av konstruktioner. Själva fatten ingenting, men de är snugga

A 224

svart sotig stund

Mycket lik 213, ngt större stens.
uppl. 0,15 m. stenar i cirkel

00
des
som

st
något
sten
kerl.
103

HMAK 4408:7

Lychan Skuren

CP.

100008

Ritning 7

AS 1060

slutplac
L 0,20
B 0,26
D 0,06

Brun svagt humic sand
Ostent anslut
volumen

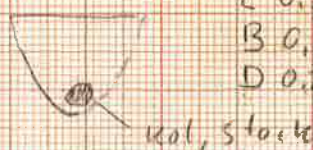
AS 927

R 0,58
B 0,40
D 0,10

Brun Svagt humic
sand
Ostent anslut
volumen

AS 1067

L 0,33
B 0,20
D 0,27

Svagt Svagt humic sand

AG 4610

Rinne

PM

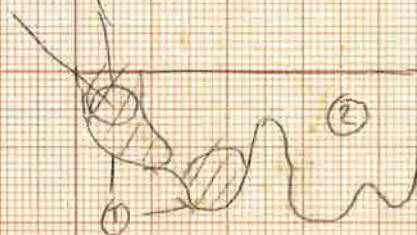
Depo med skrapor

A 5079

Brungul humic sand

Utmatt som grop men är en
rinne. Fyllt av keramisk.

Ant

- ① brungul flammig sv
- ② Brun humic sand

Ant överlagras av A
i fyll ① påträffades
än i övrigt rik
sannolikhet är 50%
en större grop
är en större gro

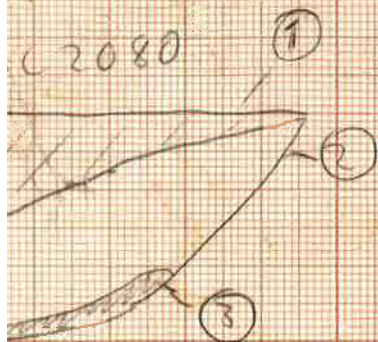
100009

Ritning 8

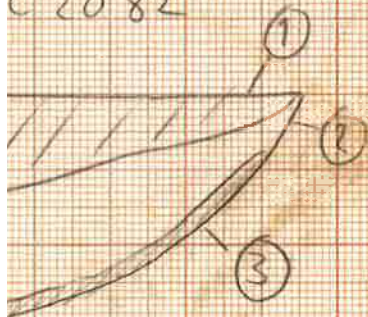
OK

61814

L2080

L2082

ag + humis sand
humis sand

L2482

Flera stenar
på flöten
29 nedgrävd i
eller för det
p

Ruta I

Brur humis sand ca
0,05 m över rödbryg
sand.
i överlagret med det
rödbrygga på ett ställe
Stora stenlag av flinta

R5091

Brur humis sand ca 0,05 m
längd. under AL2482
på ett ställe en del med blå stenar

A5079, vilken ligger under
A2482 men ej i G-ord ligger
det

A 2849

Stolpfil

L 0,24
B 0,24
D 0,18

Flammig gulbrun svagt
humus sand

2780

Stolpfil

L 0,30
B 0,30
D 0,30

Flammig gulbrun svagt
humus sand

Stolpfil
AS 332

L 0,36
B 0,25
D 0,08

Brunkhvit sand

A 2694

L 0,40
B 0,30
D 0,12

Flammig gulbrun svagt humus sand

AS 439

L
B
D

① svart saltsand
② brun humus sand

Brunkvit stolpfil
virket av ler

A 2473
Stolpfil
L 0,50
B 0,40
D 0,27

① Brun humus sand m. inlag av ler (sterkt)

② Brun humus sand

Indefeller være et stolpfil som ligger
av en sten som av et borten

A 3734 Stolpfil

L 0,24
B 0,30
D 0,12

Brugul humus sand

Stolpfil

A 2903

L 0,40
B 0,35
D 0,15

Brun humus sand

AS 3859

L 0,30
B 0,25
D 0,12

Brun svagt humus sand

AS 3915
Stolpfil

L 0,36
B 0,30
D 0,18

Brun humus sand

Ulgiv

AL 3256

AS 3848

AS 2981

AS 2640

AS 2973

AL 3256 mer
en venter i
virket AS 2973
er nedgrind

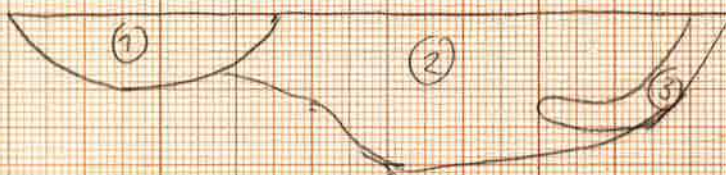
① Brungrøn flammig svagt humus sand

② Brun ngt solg humus sand

100010

Ritning 9

AL 3270 Gröp

0.50
0.40
0.26

- ① Gråbrun svagt hummig sand
- ② Gulbrun flummig sand
- ③ Gråbrun ngt sersig hummig sand

Anm. gropen angivet i flum
-enganger en liten bit neokrenisk
pärbrutten i ~~h~~ till ①

AR 4807

grå gul vassig sand

AR 4837

grå svagt hummig
sand

Rennovare förnyelsen av
mga stöphar. Rätt till de i en
hottis att de skottades selektions-
sannolikt många renserade

Rapporter utgivna av Kulturmiljö Halland 2012 – 2014

2014

2014:2

Ola Kadefors:

Visten vid vatten

HALLAND, SKREA SN, SKREA 8:5, RAÄ SKREA 204

2013

2013:5

Anders Håkansson:

Lalatoften i Tvååker

HALLAND, TVÅÅKERS SN, TVÅÅKER 14:48, RAÄ TVÅÅKER 88

2013:4

Linn Nordvall:

Ett trelleborgshus vid Sperlingsholm

HALLAND, SPERLINGS HOLM 1:1, RAÄ 86, ÖVRABY SOCKEN

2013:3

Lena Bjuggner:

Ås kloster i nytt ljus – År 2

HALLAND, ÅS SN, ÅSKLOSTER 1:1, RAÄ 190

2013:2

Ola Kadefors:

Under vägen i Stafsinge

HALLAND, STAFSINGE SN, STAFSINGE 23:1/2, 23:1/4, RAÄ 117

2013:1

Mattias Öbrink:

Livet vid Storgatan under fyra sekler

HALLAND, HALMSTAD

2012

2012:8

Per Wranning:

Stegelhögen – Vendel-och vikingatida gravar i Söndrums kyrkby

HALLAND, SÖNDRUMS SN, SÖNDRUM 3:8, RAÄ 5

2012:7

Anders Håkansson:

En senmedeltida gård i Klackarp

HALLAND, ÖVRABY SN, SPERLINGS HOLM 1:1, RAÄ 82

2012:6

Anders Håkansson:

Laholm - staden som trots allt är

HALLAND, LAHOLM, Kv. VÄDUREN 6, 20:393, RAÄ 19

2012:5

Stina Tegnhed:

”Medan fältnusiken ljudande från alla håll och artelleriet med god verkan begynte sitt donder, började slaget.”

HALLAND, SNÖSTORPS SN, FYLLINGE 20:393, RAÄ 114

2012:4

Lennart Carlie:

Boskapsskötarnas hus - ett nedsänkt hus från äldsta bronsålder

HALLAND, ÖVRABY SN, VRANGELSRO 5:3, RAÄ 75

2012:3

Linn Nordvall:

Åker, gård och erosion

HALLAND, HALMSTAD STAD, HALMSTAD 9:149 OCH 9:158, RAÄ 89
OCH 90

2012:2

Lena Bjuggner:

Ås kloster i nytt ljus

HALLAND, ÅS SN, ÅSKLOSTER 1:1, RAÄ 190

2012:1

Lennart Carlie:

En ensam stensättning vid Vrangelsro

HALLAND, ÖVRABY SN, VRANGELSRO 5:5, RAÄ 84

KULTURMILJÖ
HALLAND

Postadress: Bastionsgatan 3 | 302 43 Halmstad | Tel: 035-19 26 00

E-post: kansli@kulturmiljohalland.se | Hemsida: www.kulturmiljohalland.se